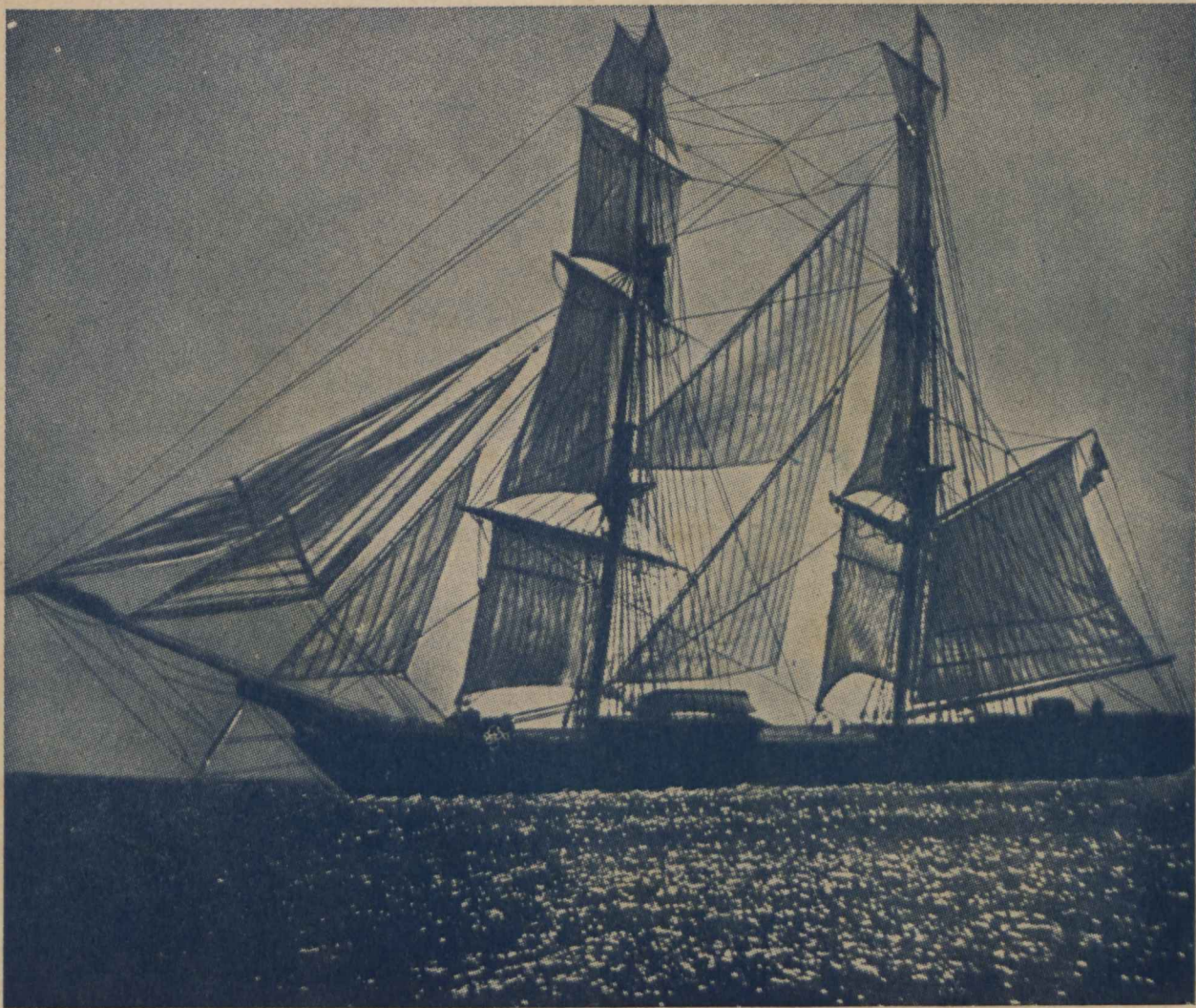

PÄIKE

AJAKIRI
LASTELE JA
NOORTELE

Juuli 1938 (Nr 7) Hind 35 senti

Mispärast tellime endile „PÄIKESE“?

Sellepärast, et „Päike“ on laste ja noorte moodsalt toimetatud ajakiri, mille kaastöölisteks parimad noorte kirjanikud ja kunstnikud, pannes suurt rõhku sisu valikule, tuues uuendusi ja täiendusi igas numbris, kusjuures lugejate oma kaastöö leiab sooja vastuvõttu.

Sellepärast, et „Päike“ on suurim laste ajakiri, tuues rikkalikku lugemismaterjali, jutustisi, vesteid, „Päikese Klubi“, vastavaid erinurki, mõistatusi ja nii palju pilte, nagu seda pole isegi paljudes täiskasvanute ajakirjades.

Sellepärast, et „Päike“ oma suure kausta ja rikkalikkude illustratsioonide juures pole sugugi kallid, võrreldes teiste ajakirjadega.

Sellepärast, et „Päike“ toob mitmevärvilise kaanepildi, jagab pidevalt tellijate ja mõistatuste lahendajate vahel kinke ning korraldab auhindadega võistlusi.

Sellepärast, et „Päike“ tuleb tellides palju odavam ja tellijail on võimalus osa võtta kõigist võistlustest ja preemiate jagamistest.

Sellepärast tellime „Päikese“, mida varem, seda parem!

Tellida võib „Päikest“ igast kuust alates 3-ks, 6-ks ja 12-ks kuuks!!!

Juhul, kui tellija pole 4 päeva jooksul pärast ilmumist ajakirja kätte saanud, palume kohe teatada talitusele.

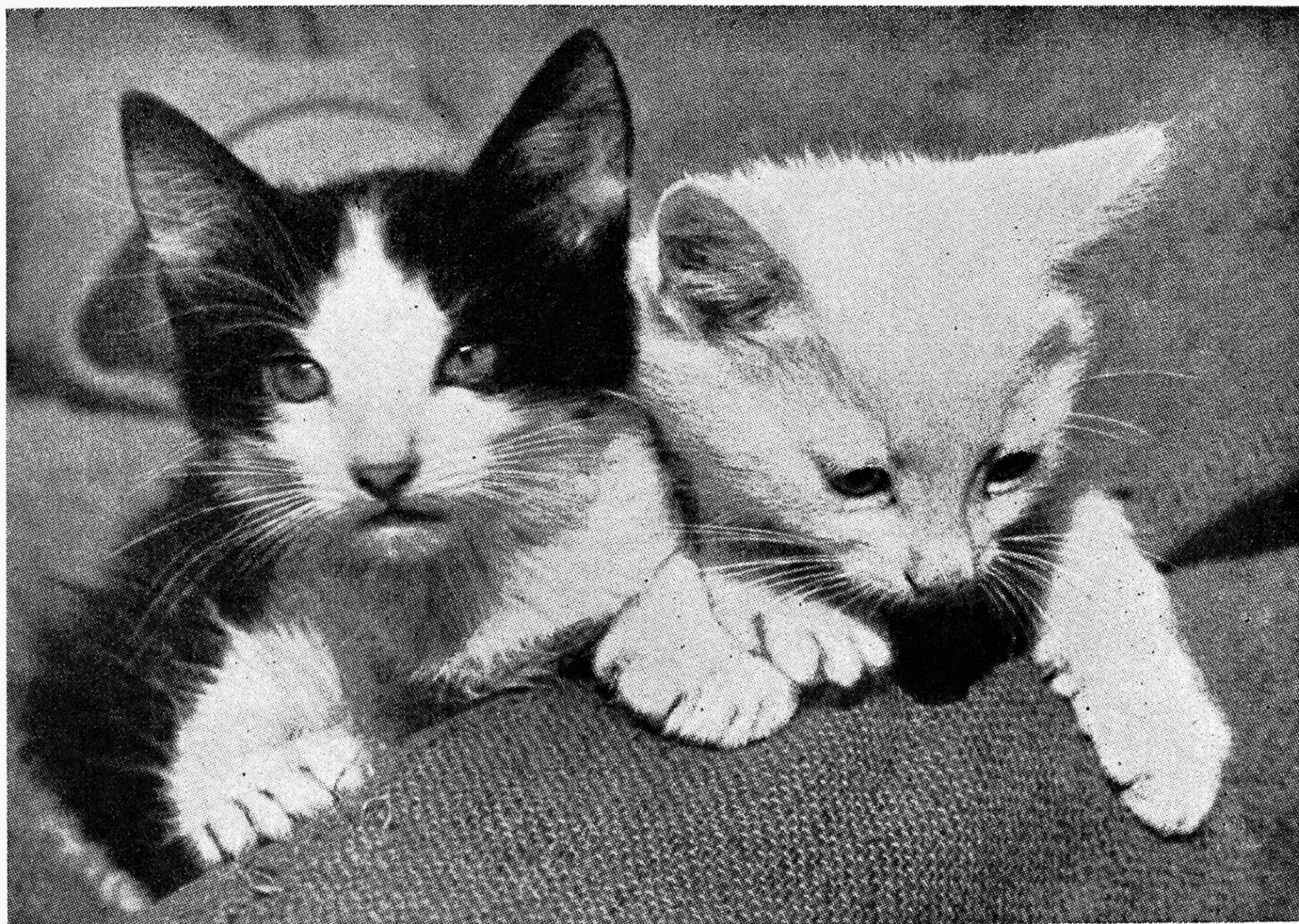
Tellige „Päike“ 1. augustist alates !!!

PÄIKE

Ajakiri lastele ja noortele

JUULI 1938

NR. 7

*Kirju Kiisu, valge Liisu
Maie, Henu pai.
Kribib Kiisu, turtsub Liisu,
nutab Henn ja Mai.*

*Kahju Kiisul, kahju Liisul,
rõõmust kurbus sai.
Nurrub Kiisu, paitab Liisu —
naerab Henn ja Mai.*

*Maie oma väike Kiisu,
Henu Liisu pai.
Lapsed hüüdvad: tiisu, tiisu!
Hiired aga: ai!*

METSAVAHI POEG

J. Kaup

Eldur oli metsavahi poeg, kuid mitte seesuguse hariliku metsavahi poeg, kelle valvata olev mets on väike ja hõre. Elduri isa oli metsavahiks suurtes Alutaguse metsades, kus öeldakse kasvavat nii pikad puud, et lähemate otsa vaadates kukub müts maha, suuremate otsa aga üks mees ei suudagi vaadata ja peab võtma veel teise mehe abiks... Seesugustes võimsates metsades oli Elduri isa valitsejaks ja seal kasvas üles ka Eldur.

Alutaguse metsad on toredad ja suursugused, nii et nende toredust on raske kujutella neid metsi nägemata. Suurtes-suurtes tihnikutes kasvavad puud puude kõrval, tõustes nii tiheda müürina üles sinise taeva poole, et puudele ei jää kämlalaiust vahetki. Seal, kus torm murdnud maha põliseid puud, on nende asemel hakanud kasvama noor mets, mis on tihe nagu lina-põld. Oi, milline rutt on noortel puudel kasvamisega ja kuidas nad sirguvad üksteise võidu! Ega neil sellega asjata ruttu ole, sest kes kasvus alla jääb, peab surema. Tugevam võidab, nagu ikka elus!

Põlise metsa all on alati vaikne ja hämar, puude ladvad aga jutustavad seal oma salapärast muinasjuttu. Ega need muinasjutte puhuvad puuladvad tõeliselt küll ei ulatu just pilvedesse, mis jäävad ikka rahulikult rändama üle Alutaguse põlismetsade, kuid oma kolm-nelikümme meetrit kasvavad puud siin ometi pikaks.

Eldur oli veel päris väike poiss, kui juba teadis kõike seda ja tundis oma kodumetsade võimsust ning ilu. Ta oli sellele uhke. Veel uhkem oli aga Eldur metsaelanikele. Juhtus enam kui üks kord, et metsaservale ilmus uhke põder ja tunnistas metsavahi majakest, mille õuel mängis väike Eldur. Tihti külastasid metsavahi põlde vilkad metskitsed. Metsavaht — Elduri isa — oli neile küll kuri, sest nad tegid põldudel kahju, kuid halba ei teinud metsavaht kitsedele kunagi, sest ta armastas neid, nagu armastas kõiki metsaelanikke peale röövlomade ja -lindude. Kevadeõhtuti juhtus, et põlistest metsadest kostis metsavahi majakeseni ilveste

näugumine. Neid suuri kasse Eldur kartis ja jooksis siis ikka kiiresti tuppa. Kui väikesesse metsavahi majja hiilis mõnus videvik ja Eldur teadis, et põlismetsas kõrgele-kõrgele ulatuvad puuladvad laulavad nüüd veelgi salapärasemalt, siis läks ta isa juurde ja palus jutustada lugusid metsadest. Ja isa siis jutustaski. Ta rääkis karudest, kes lõhuvad sipelgapesi ja otsivad mett, luikedest, kes pesitsevad suurte rabajärvede piirkonnas...

Karu nägi aga Eldur alles siis, kui oli juba üheksa-aastane. Ühel päeval tuli laisk metsakuningas kahe pojaga üsna metsavahi aia taha vanale raismikule, kust hakkas silmitsema elu metsavahi majakese juures. Ju see meeldis talle, sest varsti nähti karuperekonda teiskordselt, siis kolmandat korda... Ja naljakas, — Eldur, kes alguses karusid kartis, harjus varsti, ta isegi ootas nende ilmumist. Ega see kuri karu ei olnud. Ainult maias oli. Ja laisk oli ta ka ning armastas süüa metsamarju. Varsti levisid jutud, et karu oma poegadega kollitab marjulisi. Elduri pani see kuuldus mõtlema, sest ta oli hakanud karuperekonda armastama.

Ühel päeval oli Eldur ise marjul ja kui poleks sel päeval juhtunud järgnevat seiklust, siis oleks jäänud ka käesolev jutt kirjutamata. Kuid seiklus juhtus ja selle tulemuseks oli, et metsavahi poeg Eldur sai suureks sõbraks põlismetsade elanikega.

Kuidas see just tuli, ei mäleta Eldur isegi enam päris täpselt, kuid päike kõrvetas raismikul ja ümberringi oli põlismetsa uinutav rahu, mis vägisi ähvardas suruda Elduri silmad kinni. Eldur pani unele mehiselt vastu, noppides järjest uusi maasikaid korvi, mille põhja oli enne katnud puhta valge paberiga. Kui korv oli lõhnavaid marju täis, läks Eldur metsasihile. Siin aga tuligi unepoiss ja litsus veel enne, kui Eldur vastu hakata sai, kõik oma kümme sõrme Elduri laugudele. Alul väike poiss kuulis veel selgesti põliste puude latvade tasast kohinat. See kohin oli aga nagu unelauluks, mis muutis silmalaud veelgi raskemaks. Pikkamööda hakkas siis metsakohin kauge-

nema, kuni kadus täielikult — väike poiss, marjakorv kõrval, magas põlismetsa sihil, ja valged pilved rändasid rahulikult sinisel taeval üle suure metsa.

Ei tea Eldur, kui kaua ta võis olla maganud. Kui ta aga uuesti silmad avas, kohkus poiss nii koledasti, et otse kangustus mõneks silmapilguks pooleldi istukile. Temast mõne sammu kaugusel seisis nimelt metsasihil karu oma kahe pojaga ja näis mõtlikult silmitsevat väikest magavat meest.

Kui siis Eldur ehmatuses toibus, hüppas ta ruttu püsti ja väiksema vaevaga kui kunagi varem või hiljem ronis ta lähedase kuuse otsa. Karuperekond silmitses teda veel kuuse otsagi imestunult, siis aga varsti lonkis kolm jõmmjüri pikaldasel väärikal sammul mööda metsasihti lähemale — vana ees, pojad kannul. Eldur tundis hirmu, sest ta oli sagedasti kuulnud, kuidas karud ronivad puude otsa inimestele järele ja kuidas just emakarud õpetavad noortele poegadele seda kunsti. Praegu oli karuemal küllalt põhjust anda noortele seesugust õppetundi. Elduri väike süda värises.

Kuid karu ei näinud temast hoolivat. Ta lähenes pikkamööda ja tasa mõmisesedes mööda metsasihti ning peatus veidikeseks vana kuuse tüve juures, mis kord tormist murtud ja mille koore alla tekkinud juba tõuke. Suurema vaevata kiskus ta vana koore puult ja sõi tõuke. Pojad järgnesid ema eeskujule.

Järsku aga haistis vana korruga metsasihil Elduri marjakorvi ja rühkis ruttu sinna. Mõne minutiga oli see tühjendatud ja nüüd järsku oleks nagu karu soontesse valatud uut verd. Keerates pea viltu, vaatas ta kulli, kes parajasti lendas üle raismiku. Siis kadusid aga kõik kolm karu sihilt. Eldur nägi neid rühkivat edasi raismikul, nägi ka, kuidas emakaru tõusis suurele kännule ning haistis sealt ümber ringi. Võis olla möödunud kümmekond minutit, kui raismikult jooksis sihile ja kadus Elduri poolsesse metsa väle metskits. Eldur asus just puult maha ronima, kui raismikult kostis kellegi järsk kiljatus. Värin läbis väikest poissi — kas siis karud leidsid marjulisi ja tungisid neile kallale? See oleks hirmus ja Eldur ei armastaks siis enam ei salapäraseid Alutaguse metsi ega karusid! Eldur tõusis puu otsas uuesti veidi kõrgemale ja püüdis vaadata üle raismiku. Tõepoolest — seal jooksis marju-

Pilt möödunud Eesti laulupeost Tallinnas. Lauljad tervitavad mööda marssides meie vabariigi presidenti, kes valitsuseliikmete ja külalistega vaatab peo algust Vabadusplatsil. Kõikide näod on säranas, lauljad lehvitavad lipukestega, sammudes kaunites rahvariietes. Need olid kaunid peopäevad tervele eesti rahvale.

lisi-naisi, kuid karud ei järgnenud neile. Kül-
lap nad tühjendasid parajasti nende korve,
nagu olid teinud siinsamas metsasihil tühjaks
ka tema, Elduri, korvi.

See tähelepanek tegi Elduri meele uuesti
rõõmsaks, isegi nii rõõmsaks, et poisil polnud
kahju marjadest ega rebenenud rõivaist.

Kuid väikese metsavahi poja üllatused pol-
nud sel päeval veel lõppenud. Parajasti seisis
ta sihil ja silmitses oma tühjendatud marja-
korvi, kui kuulis üsna lähedal raismikul peent-
peent hädaldavat häält. See köitis otsekohe
Elduri tähelepanu. Poiss jäi kuulatama. Hääl
vaikis, kuid kordus uuesti. Eldur läks raismi-

kule ja hakkas häälele lähenema. Ta rõõm ja üllatus oli suur, kui nägi suure vabarnapõõsa kõrval rohus väikest ahtakest, halli looma. See oli peente jalgadega, valkjate täppidega küljel ja rahuliku terava pilguga. Poisile oli pikema järelemõtlemiseta selge, et ta ees seisab üsna nooruke, vahest ainult mõne päeva vanune kitsetall, kelle ema karud hirmutanud puhmastikku. Kui Eldur lähendas käe noorukesele, julgus see usaldavalt sirutada nina vastu ja nuuskis kätt. Eldur naeratas — loomake oli veel nii noor ja rumal!

Armastus ja hirm asusid väikese metsavahi poja südamesse. Kui ta lõpuks metsast lahkus, kandis ta süles väikest kitsetalle, kuna käe otas kõlkus tühi marjakorv.

Sellest päevast alates algas metsavahi majakeses uus elu. Kitsepoeg jõi piima ja kasvas, tehes iga päevaga julgemaid ja kõrgemaid hüppeid. Kuid kitseke, kelle nimeks sai pisut kummaline Karuhirm, ei olnud varsti ainuke loom metsavahi majas, kelle hooldajaks ja peremeheks oli Eldur. Üsna omapärane seltskond elutses nüüd metsavahi aiamaajakeses ja selle seina ääres aias. Piima, rohtu ja kaeru — neid tuli Elduril kanda Karuhirmule, liha ja tõuke öökullipoegadele Nõiamütsikesele ja Suurkõrvale, kes sobisid omavahel ja Elduriga, kuigi surusid aeg-ajalt küüned liiga tugevasti viimase kätte. Kuid toitu nõudis ka väike orav aiamaajakeses, harakas, siil ja lõpuks mägrapoeg Nässpakk.

Raske oli metsavahi poja elu sel suvel, kuid Eldur ei väsinud. Pealegi lendas harakas varsti juba ise aias ja otsis toitu; ta vajab veel ainult maiustisi, ilmudes Elduril kutsel istuma ta õlale; siil kadus vahel varahommikul ja ilmus tagasi alles õhtul; öökullipojad istusid õunapuudel ja vaatasid segamatus rahu, kuidas Karuhirm kepsles puude all. Kõik see kergendas Elduri hooldajaametit. Kui metsavahi poeg läks nüüd põlismetsa, saatsid teda Karuhirm ja Nässpakk, mängides omavahel kogu tee. Juhtuski vahel, et Karuhirm kadus Elduril metsas silmist, — ega ta lasknud ennast hüüda rohkem kui paar korda! Kiiresti ilmus ta noore peremehe juurde. Kui aga Nässpakk leidis maitsevaid tõuke ja teda segati maakaevamisel, pahandus väike mägrapoeg ning sagis Elduri püksisäärt.

Juhtumist saadik marjamaiaste karudega õppis Eldur armastama kõiki põlislaane loomi

ja linde, kellede hulgas ei uskunud leiduvat enesel ühtki vaenlast. Võitnud nii paljude loomade ja lindude sõpruse ja usalduse, tundis Eldur, et suured Alutaguse metsad on muutunud talle oma salapärasusele vaatamata lähedasteks. Ta uskus isegi, et põlismetsa salapärase koore all peitub igal sammul sooja poolehoidu inimesele, kes armastab seda metsa ja ta elanikke. Tõsi küll, — Eldur ei mõistnud põlispuude latvade igivana ja sõnatut kohisevat laulu, kuid ta uskus kindlasti, et seegi ei ole inimesele vaenlik. Ja seetõttu meeldis talle mets veelgi enam. Tihti lahkus Eldur koos oma saatjatega kodust, läks kaugele põlismetsa, heitis selili rohtunud metsasihile ja kuulatas kaua puude kohinat. Ladvad jutustasid, valged pilved rändasid kõrgel ja kõik see kokku oli suigutav ning uinutav. Peaaegu alati vajasid sellistel kordadel Elduri silmalaud kinni ja väikemees uinus. Ärgates meenus talle aga iga kord karuperekond ja hirmunult vaatas Eldur ringi. Kuid karud näisid olevat siirdunud kaugemale metsa ega ilmunud isegi metsavahi maja lähedusse nagu varemini.

Siis juhtus aga, et Elduri äratas Karuhirmu ärritatud mökitamine ja haraka kähisev kisa. Parajasti kui Eldur avas silmad, istus Jaan — nii oli haraka nimi — ta õlale ja haaras poisil juustest. Üllatunult tõstis Eldur pea, taipamata, mis põhjustas kaaslaste ärrituse. Kuid juba järgmisel silmapilgul tardus veri poisil soontes: ainult mõne sammu kaugusel temast seisis ja mõmises suur karu. See oli suurem ja tugevam, kui kõik varemini nähtud jõmmjürid ega töotanud ta lähedus Eldurile head.

Nüüd, üsna pikkamööda, avades ise kohutava suu, tõusis suur karu tagajalgadele. Ta sirutas kohmakad suurekünelised esikäpad nagu tugevad käed ette ja hakkas pikkamööda lähenema Eldurile, kes ikka veel tardunult istus samal kohal metsasihil, kus maganud alles hiljuti rahulikult, naeratades unes üle metsa rändavate valgete pilvede poole. Eldur tahtis tõusta ja nagu kord varemini kiiresti ronida lähema kuuse otsa, kuid ükski liige ei kuuletunud ta tahtele. Hirmuhigi, külm ja raske higi, nõrgus ta lumivalgeks muutunud näole, Eldur ei näinud enam hästi, sest mustad rattad hakkasid keerlema silmade ees. Pea muutus järsku uimaseks ja väga-väga raskeks, nii et Eldur kõigele lisaks pidi sulgema silmad. Ja karu oli

ainult veel mõne sammu kaugusel. Selgesti oli kuulda ta rasket hingamist...

Kuid siis järsku peatus karu, sest Karuhirm oli joosnud talle peaaegu sülle. Kitsi oli see vana suur karu püüdnud tabada varemjüri, kuid kunagi ei olnud nad lasknud teda nii lähedale. Nüüd tuli ometi katsuda. Kits hüples nii meelitavalt vana jõmmjüri ümber, et see tahtmatult unustas Elduri, kes hakkas nüüd pikkamööda toibuma. Parajasti kui ta avas silmad, äigas tugev karu käpaga, tabades Karuhirmu turjale. Eldur nägi, kuidas sinna tekkis alul valge laik, mis aga peagi värvus punaseks. Väike süda pigistus kokku ja silmi valgus pisaraid. Vaene Karuhirm! Kuid kits ei lasknud ennast tabada, vaid meelitas karu pikkamööda eemale. See tõmbas verise käpaga korraks läbi suu ja asus siis Karuhirmu veelgi hoogsamalt püüdma.

Oli juba peaaegu õhtu. Kurvalt istus Eldur aias, silitades vaikselt oma jalgade juures lömitavat Nässpakku, kuna Jaan istus nukralt lähedasel õunapuu oksal. Kõigil oli tegemist oma mõtetega. Eldur püüdis veel kord meelde tuletada juhtumit metsas ja pääsemist, mis tundus imelikuna ja uskumatuna.

Järsku kädistas Jaan rõõmsalt ja tõusis

lendu. Eldur ja Nässpakk tõstsid pea. Poiss ei tahtnud uskuda silmi, sest parajasti lähenes majakesele Karuhirm. Ta näis olevat väsinud ja kaotanud palju verd. Vaevaliselt tõstis ta tagajalgu. Kuid kitse ilme oli rahulik ja rõõmus, nagu kunagi sellel, kes teab, et ta on täitnud oma kohustuse ja tasunud võla. Eldur ei mõistnud täiesti, mida jutustasid Karuhirmule Nässpakk, kes oma tõntsi kehaga püüdis hüpelda kitse ümber, ja sädistav harakas Jaan, kuid nende rõõmu ta mõistis ja see üllatas ning rõõmustas teda, nii et ta hakkas uuesti nutma ja kaelustas kogu jõuga oma päästjat, kelle haavu tuli nüüd asuda kiiresti ravima.

Kogu sellele rõõmule ei tundnud kaasa ainult öökullid Nõiamütsike ja Suurkõrv, kes rahulikult jäid istuma oksale. Nende liikumatud suured pead ja tumedad silmad näisid aga ütlevat:

„Vaata, nii tasutakse armastust ja heategu, aga — ega's kõiki loomi või usaldada! Kõik karud ei ole murdjad, kuid mõned on seda siiski ja sellepärast ei võigi karu usaldada!“

Eldurgi mõistis seda nüüd. Kuid ta armastas nüüd loomi veelgi rohkem, eriti neid, kes olid tal praegu aias.

Meie Juku

J. Palm

*Taadi tibu, memme kuku
pisi poiss — see meie Juku.
Õue hüüab teda, meest, —
seal ta mitme mehe eest.*

*Haaras kiisu hända keegi,
toas a'as vokinöörid segi,
noole aknasse viis vibu? —
Tegija on taadi tibu.*

*Taadi tibu õues tatsub,
silm näeb, käsi kõike katsub.
Veel ta pikkus laseb vaevu
sülitada õues kaevu.*

*Juku ratsur, pole viga —
sõiduhobu vana siga —
Õissu turjal teha traavi
üle aia, üle kraavi.*

*Sõbraks talle naabri Jassi.
Vahel sõprus läheb sassi,
tuleb kuri sõna suhu,
mis toob pähe haige muhu.*

*Taadi tibu, memme kuku
pisi poiss — see meie Juku.
Ta on oma kodu ehe, —
aeg teeb temast peremehe.*

Härra Pungsil

L. Tigane

A. Bach'i illustratsioonid

Härra Pungsil oli konn. Ta elas kesk metsa asetseva umbjärve ääres ühes terve oma sugukonna liikmetega, keda oli nii palju, et kellelgi ei tulnud pähegi proovida neid lugema hakata.

Ühel hommikul härra Pungsil ronis välja vesiroosi lehe alt, mis oli talle tekiks, ujus natuke enda värskendamiseks ja otsustas siis minna jalutama. Õieti-öelda, sel jalutamisel oli juures ka oma sügavam põhjus, sest eelmisel õhtul saatis preili Pikkjalg talle valgele vesiroosi lehele kirjutatud kirja, milles palus teda kohtumisele metsa äärde viie seene platsile. Sealt nad võiksid siis koos minna lähedal asetsevasse sarapuupõõsa söögimajja sääski sööma.

Härra Pungsil hüppas rõõmsalt läbi metsa kohtumispaiگا poole. Preili Pikkjalg oli kena, rõõmus noor konn, kelle seltskonnas peale härra Pungsilma veel mõni teinegi konn-noormeis meelsasti viibis, peale selle valmistas ettepanek minna kuhugi sääski sööma härra Pungsilmale alati heameelt. Kohtumispaiگاale jõudes hüppas ta suurimale seenele, seadis enese sinna kõigi kombereeglite kohaselt istuma ja jäi ootama.

Ta ootas väga kaua. Päike tõusis ikka kõrgemale ja kõrgemale, ta kippus vägisi läbi puulehtede härra Pungsilma selga soojendama, mis konnale aga põrmugi ei meeldinud. Ta oleks ju võinud küll seenelt maha ronida, aga see mõte ei meeldinud talle. Siin üleval nägi ta igatahes palju uhkem ja suursugusem välja, kui kuski samblas kükitamas.

„Et need naised ka kunagi ei või oma sõna pidada,“ mõtles härra Pungsil pahaselt. Igaks juhuks võttis ja luges ta preili Pikkjala kirja veel kord üle. Seal seisis sõna-sõnalt nii: „Oota mind siis, kui päike hakkab valgustama seente juures seisvate väikeste kuuskede latvu.“ Praegu seisis need kuused juba üleni päikesevalguses, aga kutsujat polnud veel lähedal ega kauget näha.

„Ootan veel õige natuke aega, seni kui see maamõõtja, kes sealt mööda mahalangenud

kasteheina tuleb, jõuab kasteheina ladvani, aga rohkem mitte üks sekund,“ otsustas härra Pungsil.

Härra Pungsil istus seenel ja maamõõtja jõudis kasteheina ladvale ikka lähemale ja lähemale.

„Nüüd lähen minema ja preili Pikkjalale, kui näen teda, ütlen otse näkku, et ta on kõige kasvatamatum noor konn, keda olen kunagi näinud,“ mõtles härra Pungsil ja hüppas seenelt maha, aga just samal silmapilgul ta nägi preili Pikkjalga tulevat, aga hoopis teiselt poolt kui oli oodanud. Ja kui hale ta välja nägi! Ta paistis olevat nii väsinud ning roidunud, et vaevalt jõudis veel hüpata. Teda niisuguses seisukorras silmates kadus härra Pungsilma pahameel jalamaid.

„Mis on juhtunud sinuga?“ hüüdis ta kaastundlikult.

Preili Pikkjalg istus maha, et tõmmata hinge tagasi.

„Olen hirmsasti väsinud,“ kaebas ta. „Sa ei oska aimata, kui pika maa ma ära pidin käima, et tulla siia.“

„Miks siis?“ imestles härra Pungsil. „Kas eksisid teel ära?“

„Ei, seda mitte,“ raputas preili Pikkjalg pead. „Aga mõtle, ma kuulsin täna hommikul, just siis, kui kavatsesin siia tulla, kohutavat uudist. Rähn rääkis mulle. Üks rästik olevat elama asunud just selle suure kivi juurde, millest möödub tee siia. Muidugi mõista ma ei julgenud siis sealtkaudu tulla ja tegin suure ringi ümber järveotsa.“

Üle härra Pungsilma selja käis tasane värin, kui ta kuulis rästiku nime — see loom oli talle äärmiselt vastik esiteks seepärast, et ta keha oli pikk ja peenike nagu mõni pilliroog, teiseks aga seepärast, et rästikul on halb komme alla neelata kõiki konnasid, kes juhtuvad hüppama tema lähedusse.

„Kust rähn teab?“ küsis ta. „Kas ta nägi rästikut?“

„Ei, tema ei näinud. Aga temale rääkis see linavästrik, kes elab otse meie lauluplatsi taga haoriidas. See oli lennanud täna hommikul kivile, et järele vaadata, kas ta ei näe oma meest kuski lähedal, siis aga kuulnud järsku kivi alt koledat sisistamist ja peaaegu oleks ehmatuse pärast rästikule otse suhu kukkunud. Ta rääkinud rähnile, et süda kloppinud tal seniajani tagantjärele ja, jumal teab, võib-olla jääbki kloppima. Rähn ütles, et tema signaalseerib nüüd hoiatuse üle terve metsa laiali. Kas sa ei kuulnud tema koputamist?“

Härra Pungsilm pidi tunnistama, et ei olnud kuulnud. Tal oli asjatu ootamise ja teise mitteilmumise peale süda nii täis olnud, et ei olnud üldse tähele pannud, mis ümbruskonnas toimus. Aga tedagi tegi sõnum õige rahutuks, kuigi ta püüdis hästi mehine näida.

„Mis me siis nüüd teeme?“ küsis preili Pikkjalg, kes oli vahepeal juba veidi välja puhanud.

„Pidime minema kärkseid sööma,“ ütles härra Pungsilm kõheldes. Õieti-õelda polnud tal selleks enam mingit lusti, teise sõnum oli talle terve metsa vastikuks teinud. „Aga nüüd on juba õige hilja, vahest oleks parem hoopis koju minna.“

„Ma ei jõua enam teist korda nii pikka teed hüpata,“ ohkas preili Pikkjalg. „Aga sellest kivist ma ei lähe isegi siis mööda, kui keegi lubaks mulle selle eest terve parve sääski.“

„Tjaa!“ tegi härra Pungsilm mõtlikult, aga mingit nõu ta ei teadnud. Mõttes ta needis rästikut, kes oleks võinud asuda elama ükskõik kuhu mujale metsas, kes aga nagu kiuste pidi tulema konnade elukoha lähedusse. Preili Pikk-

Härra Pungsilm hüppas suurimale seenele, seadis enese sinna kõigi kombereeglite kohaselt istuma ja jäi ootama.

jalg istus tema kõrval, vaadates teise silmaga kurvalt oma naabrile otsa, kuna teine silm vaatas hoopis metsa poole, sest konn peab isegi siis valvas olema, kui ta selle maailma elust õieti midagi ei taha teada.

Seal tuli hobusipelgas üle sambla. Tal oli kuivanud männiokas risti suus, mis on ju tege-likult väike ese, tema jaoks aga õige raske koorrem. Vahel jäi okas otsapidi mõne rohukõrre taha kinni, siis andis sipelgal tükk aega sikutada, enne kui ta sellega jälle edasi pääses.

„Sipelgal on hea elu,“ ohkas härra Pungsilm kadedalt. „Ta on nii väike, et rästikul kunagi tahtmist ei tule teda ära süüa.“

Sipelgas asetas oma okka ettevaatlikult maha, et tuul seda minema ei keerutaks, ja ütles uhkelt:

„Mitte selles ei seisa asi, et ma olen väike, aga rästik kardab mind. Mina süün nimelt tema ära.“

Konnad pungitasid mõlemad uskumatult silmi.

„Ei usu,“ lausus preili Pikkjalg.

„Mulle tundub ka, et te kiitlete,“ arvas härra Pungsilm pärast pike-mat järelemõtlemist.

„Mina kiitlen!“ hüüdis sipelgas märgatava pahameelega. „Kas tahate, veame kihla?“

Seal tuli hobusipelgas üle sambla. Tal oli kuivanud männiokas risti suus.

Konnad vaatasid nõu. küsides teineteise otsa.

„Kui ma oma lubaduse täidan, siis toote mulle sada niisugust okast pessa, nagu mul praegu suus on,“ nõudis sipelgas. „Kui ma aga ei täida, võite minult nõuda, mis teile aga pähe tuleb.“

„Sada okast,“ arutles härra Pungsil, „see pole just palju. Võtan vähemalt viis tükki korraga suhu. Tehtud.“

„Tehtud,“ lausus sipelgas tähtsalt. „Nii siis homme umbes samal ajal võite tulla meie pesa juurde vaatama — see asetseb järve otsas kõige suurema kuuse all — kas rästik on söödud või mitte. Mul on üks tuttav nurmkana, kes mao peale on praegu väga pahane seepärast, et see söi eile õhtul ühe ta poegadest ära.“ (Konnasid läbis mõlemaid värin.) „Selle nurmkanaga on meil juba kokku räägitud, et ta meelitab rästiku homme hommikul meie pesa.“

„Kuidas ta teeb seda?“ uudishimutses preili Pikkjalg.

„Vist mängib haavatud lindu, siis tuleb ahne madu talle järele ega vaatagi, kuhu satub. Aga, taevake, mis ma siin ometi lobisen, kõik kohad on praegu tööd täis ja mina muudkui viidan aega.“ Sipelgas kahmas okka maast suhu ja pistis minema, nii et polnud aega jumalagagi jätta.

„Mis me nõuame talt, kui ta kaotab kihlveo?“ küsis preili Pikkjalg.

„Ei tea, seda peab pikemalt järele mõtlema,“ arvas härra Pungsil. „Igatahes männiokkaid küll mitte. Aga nüüd peame otsekohe minema hakkama, kui tahame enne õhtust kooriharjutust veel natuke hinge tagasi tõmmata.“

Järgmisel päeval härra Pungsil ja preili Pikkjalg ei jõudnud kuidagi ära oodata aega, mille sipelgas neile määranud. Kui see viimaks siiski saabus, tõttasid nad sipelgapesa poole nii suurte hüpetega, et, nagu asjatundjad pärast tõendasid, need seisnud konnade kaugushüppe rekordile väga lähedal. Poolel teel trehvasid

nad eilset sipelgat, kes tõttas pesa poole, jälle männiokas suus.

„Kuidas on kihlveoga?“ küsis preili Pikkjalg.

„Minge pesa juurde, siis näete,“ vastas sipelgas. „Ma tulen teile järele nii ruttu kui jõuan.“

Sipelgapesas aga valendas juba kaugele vastu suur ussi luukere. Pesa elanikud askeldasid kibedasti selle ümber, nähtavasti tahtsid nad teda eest kõrvaldada. Konnad istusid maha ja vaatasid suure kergendustundega nende toimetamist pealt ega märganudki, et istusid sipelgate esimese klassi teel. Alles kui üks vihane sipelgas härra Pungsilma kõvasti seljast näpistas, märkasid nad kõrvale minna.

„Kas olete nüüd rahul?“ küsis ilme sipelgas, kes nüüd oma männiokkaga viimaks päralt jõudis.

„Täiesti,“ ohkas härra Pungsil.

„Aga kas see on tõepoolest sama rästik, kes elas suure kivi kõrval?“ päris preili Pikkjalg, kes oli rohkem kahtleja iseloomuga.

„Minge, vaadake järele,“ ütles sipelgas.

Konnad otsustasid, et parem nad siiski ei vaata, et usuvad niisama.

„Nüüd tuleb teil hakata meile kibedasti okkaid tooma,“ teatas sipelgas.

„Mulle paistab,“ krooksus preili Pikkjalg, „et kihlvedu pole praegusel juhul maksev. Me saime niiviisi aru, et teie üksinda sööte rästiku ära. Nüüd tuleb välja, teid on terve teie suguvõsa aidanud.“ Ta oli, nagu näete, väga praktiliste vaadetega konn.

Härra Pungsil löi talle rahustavalt külge. „Mis sest enam arutada,“ sosistas ta. „Peaasi, et madu on surnud. Juba tänutäheks võib neile need okkad tuua.“

Nii saidki sipelgad oma sada männiokast kätte. Härra Pungsil oli isegi nii suurmeelne, et lisas omalt poolt veel paar tükki pealekaubagi. Selle kivi juurde aga, kus madu elas, ei usaldanud nad enam kunagi päris lähedale minna, kuigi teadsid ju päris kindlasti, et selle soovimatu elanik oli ammu surnud.

Tellime „Päikese“, mida varem, seda parem!

Kohtla-Järve noorkotkaste ja kodutütarde mandoliiniorkester. Keskel prillidega Kohtla-Järve algkooli juhataja härra Kaarheidning, tema kõrval orkestri juht õpetaja härra Olla. Härra Kaarheidningu paremal käel istub meie usin kaastöeline Blondpeake.

Sõrmeküüntest kaabu

Vanarahvajutt

Vanasti, kui keegi lõi kas sõrme- ja varbaküüsi ja jättis need niisama laokile, nagu mõni lohakas laps praegugi teeb, ütles vanaema: „Viska küüned kohe pliidi alla, muidu yanatont teeb nendest endale kaabu.“ Arvati, et selle kaabuga saab ennast nägematuks teha ja lennata. Muidugi lendasid siis lõigatud küüned kohe tulle, sest kes tahtis, et vanapagan saab endale jälle uue kaabu. Minu vanaema rääkis mulle selle kaabu kohta ühe jutu.

Ükskord, õige vanasti muidugi, kõndinud üks mees mööda metsa ja otsinud endale uue looga jaoks parajat puud. Et hea loogapuu saamine pole aga põrmugi lihtne asi, siis olnud mees juba peaaegu pool päeva asjata ringi hulkunud. Süda täis ka, et raiska siin sellesama tühja asja pärast nii palju kallist aega, oleks koju jäänud, kui palju kõik oleks jõudnud ära teha! Selle pahandusega aga ei pane mees tähelegi, et süsimust äikesepilv tõuseb üles puulatvade kohalt ja tuleb suure kiiruga lähemale. Ja järsku ongi mehel vihm seljas. Mees vaatab ümber, kuhu varju joosta, hüppab siis ühe suure, poolkõvera kase alla.

Natukese aja pärast jääb vihm ülegi. Päike poeb juba kahe pilve vahelt välja — ilm veel ilusam kui enne vihma. Mees tahab just ära minna, korruga kuuleb nagu siinsamas enda kõrval rääkimist. Vaatab ümber — kuski pole näha inimese hingegi, hää! aga, naljakas küll, tuleks nagu kase juurikate alt. „See on alles ime-lik lugu,“ mõtleb mees ja tõmbub kase tüve taha varjule, et näha, kas keegi juure alt välja ka tuleb.

Välja ei tule küll keegi, aga metsast tuleb punase peaga poisike suure jook-suga, kummardub kasejuurika kohale ja ütleb:

„Anna mu müts siia.“

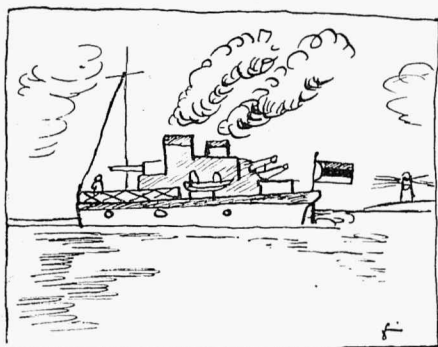
Kasejuurikate vahelt visataksegi poisikesele müts. Viimane võtab selle ilma tänamata vastu nagu koer kondi ja läheb oma teed.

„Küll on ime-lik lugu,“ mõtleb mees.

Otsekohe tuleb teine samasugune poisike, küsib jälle mütsi, saab selle ja läheb oma teed.

„See nüüd küll enam õige lugu ei ole,“ arutab mees puu taga. Aga ära minna ka enam ei julge. Käib ju neid poisikesi

„Päikese“ joonistamisvõistluselt

Vasemal pilt nr. 7. 7-aastane autor Põlvast, kes kord on mere ääres käinud, kujutab siin ristlejat Tallinna reidil, mida ta näinud.

Paremalt pilt nr. 8. „Sõitsin esimest korda onu jalgrattaga mäest alla. Sõit läks päris libedasti, sest onu andis tõukega hoogu. Kuid all sõitsin vastu kilomeetriposti. Haiget aga ei saanud ja rattaga sõitma õppisin varsti.“

seal nii tihedalt, et ei saa puu tagant väljagi astuda, kui juba järgmine on kohal. Mine tea, mis veel võtavad teha, kui näevad, et keegi neid puu taga luurab.

Nõnda käinud poisikesi oma mitu sada. Siis aga jäänud ümbruskond jälle niisama vagusaks, nagu oli enne vihmagi. Mees ootab pool tundi — midagi. Ainult puu juure all nagu keegi kõhvitseb.

Siis tulnud mehele korruga naljategemise tuju peale. Astunud kase tagant välja, kummardunud puujuure kohale ja öelnud:

„Anna mu müts siia.“

„Ei ole enam,“ öeldud kurva häälega vastu. „Ei tea, kas mõni kurivaim pani neid õige kaks tükki pähe või mis tükk see niisugune on?“

Mehele tikub vägisi naer peale. Enne aga, kui ta saab mõelda, mis nüüd edasi teha, ütleb hääl uuesti:

„Ah näe, vanaäti kaabu on veel siin. Võta see.“ Ja kaabu tulnud vupsti kase juure alt mehe jalgade ette.

Mees vaatab mütsi lähemalt. See ju selgetest inimese sõrme- ja varbaküüntest meisterdatud.

„Ta on vist mulle natuke suur,“ mõtleb mees ja paneb kaabu prooviks pähe. Oli aga päris paras. Ja nagu mees ta pähe sai, nii tõusis otsekohe lendu ja tuulekiirusel minema.

Teel näeb mees igal pool neid punase peaga poisikesi, kes enne teda käisid mütse nõudmas. Nad joosnud ühe inimese juurest teise juurde ja meelitanud neid kurja peale. Ühes linnas tänava-nurgal seisavad kaks meest. Poisike jookseb ühe juurde neist ja sosistab kõrva, et öelgu teisele: „Mis me siin seisame, lähme parem vargile.“ Siis jookseb ruttu teise juurde, kes kahtleb, müksab sellele külge ja käsib vastata: „Lähme pealegi.“

Teises kohas meelitasid kurjadvaimud ühte meest naabri heinakuhja põletama, kolmandas poisikesi emale vastu ütleva, kui see neid koeruse pärast noomis, neljandas lapsi linnupesi lõhkuma, ja veel väga palju muudki. Lõppeks saanud mehel sellest ringilendamisest ja vahtimisest kõrini. Tahab jälle tagasi koju. Aga ei saa maa peale tagasi — kübar muudkui veab edasi.

Saabub ühe suure puu juurde. Kahmab sülega ümber puu kinni. Ei aita midagi, puu tuleb kõigi juurtega maa seest välja ja kaasa. Viimase hädaga võtab mees kübara peast ja viskab alla. Siis alles pääseb maa peale tagasi.

Mehel olnud kaabu peale süda nii täis, et teinud sealsamas suure tule üles ja põletanud selle nii ära, et ainult näputäis tuhka järele jäänud. Seepärast hoiatanudki hiljemini vanemad inimesed lapsi, et vanapagan endale enam uut kaabut ei saaks teha.

Ettevalmistus

J. Palm

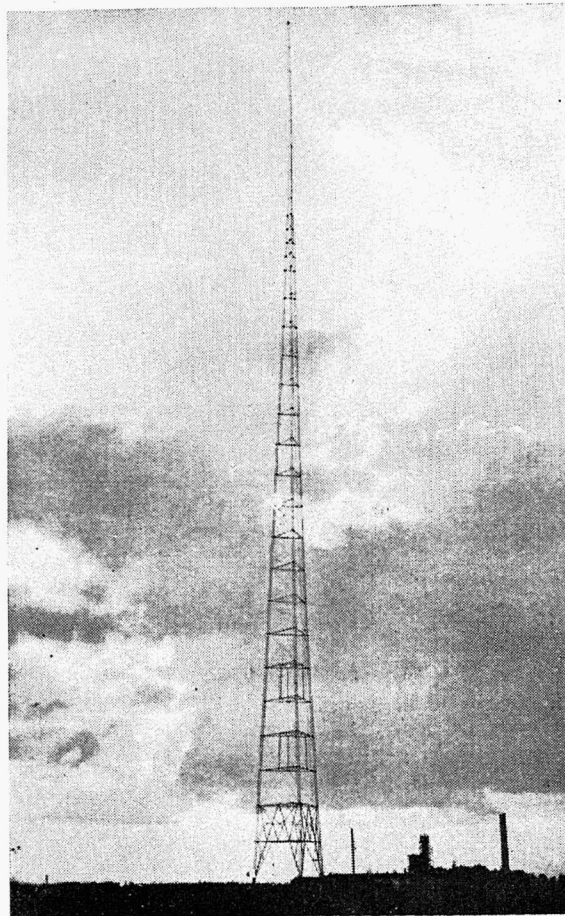
*Pesa ääre peal pääsuke
poegile ajab juttu:
„Aja tiivad tõid sügise,
suvi läks lennuga ruttu.*

*Kärbes kadunud, peidus sääsk,
lage on väli ja õue,
ilu kollendab külma käes,
vilu poeb vargsi põue.“*

*Küsib siis kartlik pojuke:
„Toitu kust saame aga?“
Lausub temale emake:
„Kodu uus merede taga.“*

*Uljalt siis pesa äärele
pojuke toetab kannu,
katsub, kas abitu tiivake
leiab kord kauges ranna.*

*Ei läbe teisedki oodata,
pessa jääda ei malda.
Välja lähevad lennuga
hallide pilvede alla.*

*Kui kõrge on Türi raadiomast, seda näete, võrreldes
paberivabriku korstnatega, mis ka omaette müürakad.*

Õige tee

Prantsuse keelest tõlkinud K. M.

(Järg.)

Muhameedlane oli pörutatud. Samal pilgul astus veiderdaja mošeesse ja kutsus meid ära. Ma heitsin muhameedlase jalgade ette ja palusin teda Jumala nimel meid päästa. Mimi tegi samuti. Muhameedlane seletas nüüd veiderdajale, et ta meid oma kaitse alla võtab ja oma majja viib.

Kometitegija tormas ägestunult minu juurde, haaras mind käsivarrest ja tahtis mind väevõimuga enesega kaasa kiskuda. Aga hea võoras ja mošee vahid päästsid mu tema käest. Nad haarasid meie piinaja ja viisid ta kadi (kohuniku) ette, kelle kohtusaal muhameedlaste kombe kohaselt mošee külge on ehitatud.

Kadi esitas mulle mitu küsimust, ja ma

pidin temale oma elukäigu jutustama. Mimi kõneles ka, mis ta teadis. Meie sõbralik vanake täitis tõlgi kohuseid. Seepeale peitis end kadi mošee pimedasse nurka ja veendus sealt, et pääsuke tõesti mu kutsel minu juurde tuli. Kui ta sel kombel mu sõnade tõele vastavuses kindel oli, käskis kadi veiderdajale 50 kepihoopi jalataldadele laduda. Et vana muhameedlane Mimile ja mulle oli lubanud meid oma majja võtta, anti meid sealsamas tema hoolde.

Ma palusin luba ka koera enesega võtta. Kui kadi kuulis, et vigurdaja ka koera oli varastanud, nõustus ta sellega kohe.

Kohtuotsuse teostamine pidi kohe linna suures, vabal platsil toimuma. Meie auväärt kait-

seja küsis, kas ma tahan selle juures olla. Ma palusin teda meid parem kohe enesega kaasa võtta ja siit ära viia, et meil ei tarvitseks nuhtlust näha. Ütlesin, et näeksin meelsasti, et ta nuhtlemata jääks. Vanake kiitis mu head südant ja tõendas, et ma seepärast talle veel armsam olevat, sest et Jumalale midagi rohkem ei meeldivat kui solvamiste andestamine.

Hea muhameedlane viis meid oma koju ja kohtles meid just kui oma lapsi. Ta küsis, kas me ei tahaks päriselt tema lasteks jääda ja tema maja oma koduks pidada. Minul oli aga suur igatsus Prantsusmaa järele, kus kavatsesin oma vanemad üles otsida.

Meie isalik sõber ei laitnud seda nõu, lubas mulle veel igapidi abiks olla vanemate otsimisel. Meie kimbatuse oli siiski väga suur, sest ma ei teadnud küla nime, kus olin sündinud, isegi oma vanemate nime ma ei teadnud. Mu kallid lapsed, Prantsusmaa on suur ja avar, tal on 40 000 valda. Kuhu pidin pöörduma oma otsinguis? Viimaks lausus meie õilis vana sõber: „Kord oli mul Prantsusmaaga elav kaubavahekord. Mul on Marseille's hea ärisõber, selle juurde saadan teid. Ehk õnnestub temal teie perekonna leidmine. Kui aga kõik otsimised peaksid asjatuks jääma, siis tuletage meelde, et Egiptuses elab mees, kes oleks õnnelik, kui võiks teid oma lasteks nimetada. Tulge siis ja koputage rahulikult ja julgesti tema uksele. Teie tagasitulek oleks tema südamele suureks pidupäevaks.“

Mõni päev hiljem saatis ta meid laevale, mis purjetas Prantsusmaale. Ta maksis meie eest kõik sõidukulud, jättes meid sõidu ajaks kapteni kaitse alla. Minu kätte ulatas ta paksu, hästitäidetud rahapunga ja kirja oma sõbrale Marseille's.

Me tänasime oma vana sõpra südamepõhjust, ja väga liigutatult jätsime temaga jumalaga. Korduvalt surus ta meie käsi oma rinnale ja palus meile taeva õnnistust. Kui ta märkas, et meie koer end tema vastu surus ning kiunumise ja sabaliputamisega mõista andis, et ka temale lahkumine raske on, silus vanake teda lahkesti ja andis ühele madrusele raske kuldüki, et see laeval koera eest hästi hoolitseks.

Meie merereis läks õnnelikult. Marseille's hakkasime kohe otsima oma heategija ärisõpra kaasaantud aadressi järgi. Meile öeldi, et ta juba kahe aasta eest siit linnast lahkunud ja oma äri Pariisi üle viinud.

Meie õnneks elas selles korteris nüüd üks kaupmees, kes meie kirja läbi luges, millest talle meie raske seisukord selgus. Ta võttis meid heasüdamlikult nagu oodatud külalisi vastu ja pidas meid mitu päeva enda juures, et meie seisukorra üle nõu pidada. Siis soovitas ta meile Pariisi minna ja kaupmees, kellele meie kiri oli kaasa antud, üles otsida. Temale tuttav noormees, kes Lyonis lootis teenistust leida, lubas

meid kuni selle linnani kaasa võtta, tema sealne tuttav pidi meid aga kuni Pariisini aitama.

Sellal ei tuntud veel raudteed. Sõit postvankris maksis palju raha. Meie reisuseltiline noormees otsustas jalgsi ühes meiega Avignoni minna ja sealt laevaga Lyoni sõita. Alles sealt pidime oma reisu postvankris jätkama, kui kaupmehe sõber meie jaoks mõnd odavamamat reisuvõimalust ei leiaks.

Ühel ilusal jaanuarihommikul alustasime teekonda Avignoni suunas. Sammusime rõõmsalt oma teed. Marseille'st umbes kolmetunnise matka järel jõudsime kohale, kus suur maantee kaheks hargnes. Kui meie koer märkas, et me Avignoni poole tahtsime pöörduda, hakkas ta haukuma, hüppas meie najale püsti, et meie edasiminekut takistada. Siis hakkas ta teist teeharu mööda minema, vaadates ikka jälle tagasi meie poole, nagu meid enda järele kutsudes. Me ei taibanud, mida ta õieti tahtis ja mis tempe ta tegi. Kui teist teeharu hakkasime sammuma, jooksis ta kiiresti meie poole tagasi, haukus meie peale, nagu tahaks ta midagi seletada, ulgus ja heitis meie jalgade ette maha, meie eest teed sulgedes. Silmapilguks sain ta peale paha-seks ja ähvardasin teda kepiga, aga Mimi palus mind, et ma teda ei lööks. Seda ma tõepoolest ei tahtnudki teha, vaid lootsin teda teelt peletada. Meie hea, tark koer tuli roomates ja vingudes mu juurde ja tahtis end meelsasti lüüa lasta. Ma silitasin teda, ja ta rahunes. Kui me aga Avignoni poole teele asusime, oli koer jälle kui meelet ära ega lasknud meid paigastki liikuda.

See koera püsivus ja kindel meel meie teisele teele juhtimiseks pani meid järele mõtlema. Loom oli ikka mulle truu ja sõnakuulelik olnud, nii ei võinud tema tänane käsust mittehoolumine kuidagi ainult rumal tuju või kius olla. Me pidasime nõu ja kaalutlesime asja igast küljest. Viimaks arvas meie reisukaaslane, et kõige mõistlikum oleks, kui koera tahtmist täidaksime ja tema järel teisele teeharule läheksime. Nii lahkus meie lahke reisukaaslane meile head õnne soovides ja hakkas Avignoni poole sammuma.

Kui koer nägi, et me temale rahulikult järgnesime, oli ta väga rõõmus, jooksis tükk maad ette, lippas siis meie juurde tagasi, et veenduda, kas me mitte teisele teele pole siirdunud. Mõnikord seisatus ta meie juures, rõõmuläige silmis, ja tahtis, et teda silitaksime, siis lakkus meie käsi ja pistis uue hooga meist kaugele ette. Nii matkasime kolm päeva ainult mõne lühikese peatusega, et pisut puhata ja leiba võtta. Rahaga, mis meie heategija mulle Egiptuses andis, maksin söögi ja võõrastemaja arved. Kuni Pariisini oleks meile sellest jätkunud, kui oleksime teist teed läinud.

Neljanda päeva hommikul, umbes kella kümne paiku, keeras koer suurelt maanteelt

kõrvalteele, mis viis ühe ilusa lossi väravasse. Ta andis igati märku, et talle see ümbrus tuttav on, nii et julgusti tema kannul võisime sammuda. Lossi väravasse jõudnud, haukus ta ja kraapis ägedalt väravat, kuni teener selle avas. Koer tormas õuele, sööstis sealt ühte tupp, mille uks oli pooleldi avatud, ja häälit- ses kui meelest ära, toas istuvat härrat rõõmu- avaldustega rünnates. See härra oli lossi oma- nik Laroque. Ta oli alguses täis imestust, pea- aegu kohkunud koera äkilise ilmumise ja tema tormiliste rõõmuavalduste üle. Pea tundis ta aga temalt viie aasta eest varastatud koera ära. Nüüd vastas härra omalt poolt koera õrnus- avaldustele. Äkki jooksis koer härra juurest minema ja tuli alandlikult saba liputades minu ja Mimi juurde, kes me ukse kõrval seisime.

Härra Laroque ei olnud meid veel tähele pannud. Ta tõusis toolilt ja küsis, kas me oleme tulnud talle koera tagasi tooma. Ma vastasin, et just koer meid siia tõi, ja jutustasin kõik, mis meie Marseille'st tulles teel juhtus.

Härra Laroque, kes minu jutustust väga tähelepanelikult kuulas, hüüdis oma naise sinna, et ka tema kõik kuuleks. Ta jättis meid lõunaks lossi. Kui tal terve mu lühike, kuid seiklusrikas elukäik teada oli, arvas ta, et kometitegija mind samal päeval oli varastanud kui koeragi. Siis ütles ta, ma pidavat koera väga armastama, sest tänu tema tarkusele leian oma vanemad. Ta nimetas oma koera nüüd endise nimega Medoor.

Lossihärra kirjutas sedeli mu isale, kes tema väikese maakoha rentnikuna lossi läheduses elas, et ta mu emaga aegaviimatult lossi tuleks suurt rõõmusõnumit vastu võtma, mis tal ole- vat avaldada. Nad ei lasknud endid ka kaua oodata, vaid ilmusid õige pea.

„Siin on teie poeg, keda te nii kaua olete taga nutnud ja kelle pärast leinanud,“ ütles härra Laroque mind nende juurde talutades.

Mu ema karjatas, siis kaisutas mind ja su- rus nii kõvasti oma rinnale, et ma vaevalt hin- gata sain. Siis lükkas ta mu endast pisut eemale, pani käed minu õlgadele ja uuris mu näojooni, mis viie aasta jooksul olid suuresti muutunud.

Pea näis ta mind ära tundvat ja kattis mu nägu suudlustega, pea ohkas ta kurvalt: „See ei ole minu poeg.“ Mu isal ei olnud vähimatki kahtlust, kui ta härra Laroque'i suust mu elu- käiku oli kuulnud. Ta nimetas mind kohe oma lapseks, oma heaks, armsaks pojaks. Jõuti vii- maks otsusele, et mina oma vanematega pidin koju minema, Mimi aga lossi jääma, sest proua Laroque'ile oli ta esimesest pilgust armsaks saanud.

Vaene Mimike hakkas kibedasti nutma. Tema rahustuseks öeldi, et ta mind võib iga päev külastada. Medoor oli meie lahkumisel väga rahutu. Esimese valuga jooksis ta mulle järele, siis pöördus ta lossiomaniku juurde, kes

meid lossivärvani oli saatma tulnud, aga siis tuli ta jälle minu juurde tagasi. Kui ta nõutult ühe juurest teise juurde jooksis, näis ta oma tummas keeles lausuvat, mis inimesekõnest sugugi ilmetum ei ole: „Miks pean ühest lah- kuma, et teise juurde jääda, kuna ma mõlemaid nii väga armastan.“ Viimaks hüüdis härra La- roque ta enese juurde, Mimi silitas teda õrnalt ja nad pöördusid lossi tagasi.

Mu vaene ema kõikus ikka veel jälleleidmise rõõmu ja kartuse vahel, et ma viimaks siiski mitte tema poeg ei ole. Selle suure erutuse mõjul jäi ta viimaks nii nõrgaks, et pidi teel istuma ja puhkama.

„Kuidas on su nimi?“ küsis ta järsku.

„Tista,“ vastasin ma. Selle nime oli mulle veiderdaja andnud.

„Tista, see ei ole minu poja nimi,“ ütles ta. „Kas sa ei mäleta, et sul kunagi mõni teine nimi oli?“

Ma mõtlesin järele, asjata. Midagi ei taht- nud mulle meelde tulla. „Sa ei ole mu poeg,“ ütles ta kurvalt ja hakkas jälle nutma.

Nukralt tõusis ta üles, võttis mind käe kõr- vale ja astus sõnalausematult edasi. Ka mina valasin pisaraid, kuid ma tundsin ja teadsin, et ta minu ema oli.

Kui jõudsime aiavärava ette, tulvas kor- raga hulk mälestusi mu peast läbi. Tõmbasin oma ema kättpidi maja poole ja osutades pää- sukesepesale, mis veel akna küljes kleepus, hüüdsin: „Seal ongi pesa!“ Siis ruttasin otse- teed kööki, otsisin tühja puuri ja leidsingi selle kapi pealt. „Seal seisabki puur,“ ütlesin rõõmsalt, „ja mina olen sinu väike Julius.“ Mu endine nimi tuli mulle siin korraga meelde. Jälle voolasid ema pisarad, kuid seekord olid need rõõmupisarad.

Nii võlgnesin tänu koerale ja pääsukesele, et oma kodumaa ja perekonna jälle leidsin.

Mis puutub Mimisse, siis tema vanemaid ei leitud enam, hoolimata suurest otsimisest ja ajalehtedes kuulutamisest, millega härra La- roque kitsi ei olnud.

Proua Laroque kasvatas Mimi üles emaliku armastuse ja hoolega. Ta oleks teda oma nimele lasknud kirjutada ja Mimist oleks suur daam kasvanud, aga tema ja mina, me olime kord nii õnnatud olnud ja palju üheskoos kannatanud, olime teineteisele armsaks saanud. Aastatega kasvas veel meie armastus. Me abiellusime, kui ta 18 aastat vanaks sai. Mimi on teie hea, ar- mas vanaema, mu kallid lapsed. Armastage teda südamest ja armastage ka üksteist kui head vennaksed. Olge ka armulised ja head loo- made vastu. Te teate nüüd, kui kasulik võib nende sõprus olla.“

„Vanaisa,“ hüüdis väike Paul, „kas sinu pääsuke tuli veel oma vana pesa juurde tagasi?“

„Jah, mu laps, unustasin teile seda öelda. Ta tuli teisel kevadel meie aeda tagasi, ja nii igal kevadel viis aastat järgemööda. Siis ei näinud me teda enam, mis meile suurt kurvastust valmistas, sest ta oli meile armas kui perekonnaliige. Kui ma teda hüüdsin, tuli ta kohe ja istus mu kaele.

Mõni aasta hiljem suri ka truu koer Medoor. See oli härra ja proua Laroque'ile valus kaotus, samuti meile kõigile. See oli tõsine perekonnalein. Ta maeti härra Laroque'i aeda ja tema hauda tähistab kivi pealkirjaga „Parimale sõbrale“.

Noortele spordihuvilistele

Arp Rullingo

Suve saabudes algab ka noortel spordihuvilistel intensiivsem tegevus, sest sel aastaajal on eriti suurepäraseid võimalusi sportimiseks eeskätt just noortele. On ju selge, et sportimine vabas looduses on tervislikum kui kinnistes võimlates ja maadlusruumides, seetõttu tuleb just noorte puhul eelistada spordialu, mida harrastatakse väljas vabas õhus, nagu kergejõustikku, ujumist jne.

Et iga spordiala peahuvi langeb alati võistlusele, siis on loomulik, et ka iga noor tahab võistelda, katsuda oma võimeid ja jõudu kiiruses, osavuses, tugevuses, vastupidavuses. Võistluseta pole sportlik edu mõeldav, sest sportlane vajab võimalusi oma võimeid teistega võrrelda. See ergutab, annab uut hoogu harjutamiseks. Kuid võistlus õpetab ka inimest end pingutama suurimaiks jõudlusiks, end valitsema, sunnib alistuma reegleile ja harjutab kohanemisevõimet ning aitab seega kaasa elujaatava isiksuse kasvatamisel. Võistluse siht seega ei ole mitte üksnes võitu taotlev, vaid ka kasvatav.

Noored, kes kogunevad linnaservadele, avaratele platsidele alevites, külades, isegi karjas olles — korraldavad tihti oma vahelisi võistlusi. Asutakse jõudu proovima, võidu jooksmata või viskama, hüppama jne. See pakub palju huvi — võisteldes aeg möödub kiiresti ning mis peasi — hästikasutatult ja huvitavalt.

Arvan, igaüks teist teab, et iga võistlus peab olema aus. Teie võidate, olete kiirem kaaslastest, ent sealjuures on loomulik, et te ei hakka oma võiduga kel-

kima ega suurustlema. Täna võitsite, kuid homme, ülehommene tuleb teine, kolmas, kes võidab omakorda teid. Pole muidugi kuigi meeldiv näha, et teine on sinust välejalgsem, kuid mis sinna parata, kui ta on rohkem harjutanud. Paljud suursportlasedki ütlevad, et ausalt kaotada nõuab palju enam mehisust kui ausalt võita. Võtta kaotus vastu naeratades, suruda võitjal tugevasti kätt ning olla oma käitumises täismees, see vajab meelegindlust. Kui tihti aga patustatakse meil selle reegli vastu; on ilmnunud juhused, kus võitudega harjunud sportlane, nähes ette oma kaotust, katkestab võistlemise. See näitab muidugi argust ja noortel spordihuvilistel ei tohiks sääraseid asju kunagi esineda.

Nendele noortele spordihuvilistele, kes võtavad sporti tõsiselt, kes on vahetevahel esinenud juba võistlustel või kes kavatsevad võistelda, tahaksin seekord pisut nõu anda.

Kindlasti on mitmelgi teist oma lemmikala, kus te loodate väljapaistvalt esineda ja mis just teie kehale eriti kohane tundub. Kuid teadke, et seda meeldivat spordiala mitte väga sageli ei tohi harrastada, igatahes mitte nii tihti, et see teid tüütab. Teiseks nõudeks on, et te kunagi ei spordi väsimuseni või, nagu mõned armastavad teha, ümberkukkumiseni. Iga harjutus, võistlus peab toimuma kergelt, sunduseta, nagu läbi naeru ja lõbususe, siis on sellest kindlasti rohkem kasu kui et teete seda nagu sunnitööd.

Iga spordiala juures on olulise tähtsusega võimlemine. Otstarbekas, vaba võim-

lemine ei hoi a ainult sportlast vormis, vaid s e a b teda vormi. Võimlemine peab toimuma alati enne sportimisele või võistlemisele asumist, see on mõeldud keha elustamiseks ning ettevalmistamiseks. Tihti on sportimise juures ettetulevate vigastuste puhul (lihaste rebenemine jne.) süüdi, et pole võimeldes keha soojaks tehtud. Võimlemise juures kasutagu vastavaid eriharjutusi (kerge sörk, venitused, sirutused, hüplemised, jalgade heitmised).

Kes tahab sportlaseks saada, see peab teadma, et sportlik treening pole muud kui korrapärastatud eluviisid. Ja nende eluviiside varal ei jõua me mitte üksnes spordiväljal edasi, vaid ka elus. On loomulik, et neist ei saa häid sportlasi, kes kuidagi ruttavad meeste kirja pääsemisega. Keha arenemine toimub järjekindlalt, kuid pikkamööda. On endastmõistetav, et arengut takistavad suitsetamine, alkoholi tarvitamine või lodevad elukombed.

Keha puhtuse eest kantagu tõsist hoolt. Jalgu tuleb sagedasti pesta ja hõõruda, eriti küünte eest hoolitseda. Paljud on kuulnud, et sportlane tarvitab massaaži. Noortele seda enne 19. aastat tarvit pole, sest nende lihased on elastsemad ega vaja nii suurt elustamist kui treenitud ja võistluspingega koormatud lihased. Küll võib aga kergelt hõõrumist kehale ise teha, mida on soovitav toimetada peale pesemist.

Söömise kohta võiks lühidalt öelda: söö nii, et nälg kustutatud, mitte aga nii, et kõht rebeneb, nagu tavaliselt öeldakse liigsöömise kohta. Ka üleliigne joomine ei mõju hästi. Eriti oldagu joomisega tagasihoidlik treeninguaegadel.

Üldiselt peaks iga spordihuviline teadma, et kiirus on iga spordiala alus. Kiirust, eriti kiirjooksu omandatakse ainult kasvuaas, pärast on see juba hilja. Kes aga tahab kiirjooksjaks saada, selle keha peab arenema tugevaks ja pikkuselt keskmiseks. Kiirjooksu harjutamisel ei tohi treening piirduda üksnes jalgade

väledusega, vaid tähtis on ühtlasi ka pealmist keha igati arendada.

Jõud ja vastupidavus on teisejärgulise tähtsusega, ent küllaltki tähtsad, et midagi saavutada. Murdmaa-jooks, kergel sammul jõukohaselt, kettaheitel, kerge kuuliga tõuked, vahelduseks pallilöömine, kõik need alad hoiavad keha vormis ja normaalselt arenemas. Harjutades mõeldagu ikka saavutada kiirust. Nooruses omandatud kümnendikud kiirussekundid annavad hiljemini end igal teisel alal tunda, pikamaa-jooksudes sekunditena, maadluses väleduse ja osavusena jne.

Need, kes on suve jooksul omandanud sportides seesuguse küpsuse, et võivad esineda võistlustel, peavad enne võistlust 2—3—4 päeva tagasihoidlikult harjutama või koguni puhkama. Ka saunas pole enne võistlust soovitav käia, et mitte end asjatult väsitada. 1½ tundi enne magamine heitmist ei tohi süüa, samuti tuleb lõpetada igasugune väsitav tegevus, et uni saabuks peatselt ja magamine oleks kosutav.

Kuni võistluspäevani oldagu harilikus tegevuses. Võistluse enese üle ei peeta aru, ei ennustata, ei tehta kalkulatsioone, vaid minnakse võistlema kindla tahtega olla aus võistleja, näidata oma paremaid võimeid.

Umbes ½ tundi enne võistlust tuleb end n.-ö. sisse töötada. Selleks võiksid jooksjad kohal või rajal sörkida ja õige kergelt üks ring joosta, et täita kopsusid hapnikuga, ning teha mõned kerged elustavad võimlemisliigutused. Hüppajad tehku lisaks sörkimisele mõni kerge hüpe. Teivashüppajad peavad veidi jooksma ja paar hüppe mõõdukast kõrgusest proovima. Heitjad ja tõukajad tehku lisaks mõned kerged prooviheitel; samuti kõigi teiste alade sportijatel tuleb võistluseks võimlemise ja sörkimisega ette valmistada.

Peale seda tuleb hoonesse minna, hoolitseda jalgade eest, kontrollida, kas võistlusdress ja kingad on korras, ja mitte lasta keha soojust kaotsi minna. Võist-

lema minnes sörgitagu veel keha kergelt soojaks.

Peale võistlust pestagu end korralikult, pandagu kohe riidesse, et mitte külmetuda, ega jääda asjatult spordiplatsile hulkuma.

Mitmed noored, kes sooritanud korraliku harjutusteseeria, omandanud esikohti võistlustel, kipuvad oma võimeid proovima endast vanemate poistega. Et hoi-

duda ülepingutustest, tuleb vältida liiga tugevate vastastega jõudu proovimast. See ei tähenda sugugi argust, vaid näitab meelekindlust, sest loomulik areng on aeglane, aeglasem kui see noorele endale tundub. Ärge rutake, võistelge omavahel, võtke sporti mitte kui sundust ega kohustust, vaid kui meeldivat ajaviidet ja teist võib areneda, areneb kindlasti väljapais- tev sportlane.

Kuningamäe saladus

Tiit Pöldhein

E. Lepsi illustratsioon

(Järg.)

„Ma... ma ei tea sellest midagi,“ kogeles Eerik vee silma kippudes.

„Siis võta ja loe läbi. Küll näed, mis on sinu hooletuse tagajärg!“ — Onu võttis taskust kirja ja ulatas poisile.

Kirjas seisis: „Armas vend, pean siiski pöörduma Sinu poole suure palvega, mille üle me läbi rääkisime juba Sinu linnas olles. Arvasin, et saan ehk siiski omal jõul välja rabeleda kõigest, kuid see on võimatu. Mul puudub 2000 krooni, milleta minu maja homme määratakse oksjonile. Samuti on minu mööbel määratud müügile — ma ei saa enam kuidagi sellest üle Sinu abita. Kuigi Sul eneselgi on praegu raske, siiski palun Sind mulle puuduvat summat laenata, nagu ka lubasid, kui mul peaks tarvis tulema. Ma ei tea ainult, kas Sa saad mulle nii suurt summat anda, sest rääkisime ju väiksemast. Telefoneerin sulle homme kl. 9—10 vahel, palun Sind, mine selleks ajaks postiagentuuri. Siis saan teada Sinu otsusest, sest kõik on väga kiire. Palun Sind südamest, aita mind — muidu olen laostunud. Sinu vend.“

Eerikul tantsisid tähed silmade ees ja nüüd hakkas ta suure häälega nutma.

„Kas... kas isal on nüüd halvasti?“ küsis ta läbi pisarate.

Onu kehtas õlgu. „Muidugi. Ta pole mulle midagi enam kirjutanud. Kui ta posti-

agentuuri helistas ja mind seal ei olnud, arvas ta kindlasti, et ma mõtlesin ümber ega tahagi teda aidata. Noh, poiss, ütle, mis sul arus, et sa mulle kirja edasi ei andnud. Kui ma sinult küsisin, kas isa saatis kirja, miks sa mulle valetasid?“

„Ma kartsin, et seal kirjas isa käsib mind karistada, kui ma sõna ei kuula!“

Onu vaatas hämmastunult Eerikule otsa, raputas pead ja ütles päris kurjalt: „Kasevitsad kuluksid sulle praegu väga ära.“

5.

Nii lõppes see päev Eerikule väga õnnetult. Onu ei rääkinud temaga enam sõnagi. Õhtut söödi mornilt ja vaikides. Isegi Jüri oli väga pahane.

Kui poisid õhtul voodisse pugesis, usaldas Eerik öelda: „Jüri, kas sina ka ei salli mind enam?“

Viivu pärast tuli tõsine vastus: „Mis siin nüüd sallida või mitte sallida — aga oma isale oled sa selle rumala tembuga palju vaeva ja pahandust tekitanud. Sul ka lapsearu — ise suur poiss. Arvasid, et sinu isal tõesti tähtsamat ei olnud kirjutada minu isale, kui sulle vitsu andmisest. Mis sa ennast nii tähtsaks teed?“

„Jüri, ära pahanda enam. Ma tean, et ma olen väga halb poiss. Oh, ma olen niisugune

vastik ega kõlba kuhugi. Mitte kuhugi. Ma olen näru...“

„Noh, noh — nii hull see asi jälle ei ole,“ ütles Jüri juba pehmemalt. „Aga eks olgu see sulle õpetuseks.“

Vaikus kestis mõne hetke pimedas toas. Avatud aknast tuli raske ja leitsakune õhk. Öö oli väga palav ja umbne, nagu enne äikesevihma.

„Mina arvasin, et isa on rikas, aga ta on nii vaene, et palub onult raha,“ algas jälle Eerik.

„Ei ta ole nüüd väga rikas ega vaene,“ vastas Jüri. „Aga ma kuulsin, mida vanemad rääkisid. Sinu isa vastutas ühe tuttava kaupmehe võla eest pangas, ja et kaupmehel ei ole raha maksta oma võlgu, siis nõutakse see nüüd sinu isalt sisse. See kaupmees oskas nii ilusti rääkida, et isa jäi teda uskuma, noh, ja kukkus sisse.“

„Mis siis nüüd saab, kui isa raha ei saanud õigel ajal? Kuidas see oksjon on...? Mina ei tea sellest midagi.“

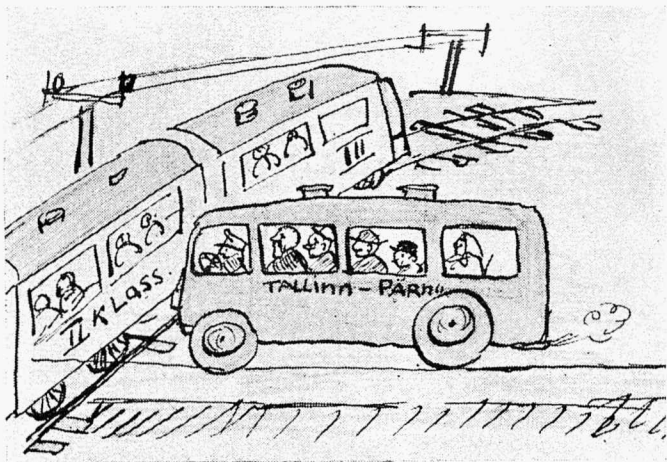
„Noh, kui keegi ei jõua maksta pangale, siis tehakse oksjon ja müüakse maja ja kraam, kõik müüakse maha. Ja see, kellele oksjon tehti, see jääb vaeseks.“

„Nii et nüüd on meil kodus vast kõik maha müüdüd ja isa magab palja põranda peal. Või teda aeti päris majast välja ja nüüd vast peab pargis pingi peal magama.“

„Noh, kas just pargis, seda ei tea. Mina ei tunne ka nii täpselt oksjoniasju. Aga isa lubas homme linna sõita vaatama, mis veel teha annab. Kuid kui maja on ära müüdüd — siis pole muidugi midagi teha!“

Eerik mõtles palavlikuliselt. Kuidas ta saaks seda suurt õnnetust, mis tema süü läbi tekkinud, heaks teha? Võib-olla isa nüüd ei taha teda üldse enam tunda ega võtagi teda enam

„Päikese“ joonistamisvõistluselt

Pilt nr. 9.

„Sõitsime bussiga ja peaaegu, et oleks juhtunud kokkupõrge rongiga.“

enese juurde tagasi. Ja kuhu ta võtabki, kui tal pole enam varandust ega peavarju. Vast ei ole raha süüagi osta. Ja Eerik peab jääma onu juurde ning hakkama karjas käima. Uuesti kippus Eerikule nutt kurku. Siis küsis ta üsna tasa:

„Ei tea, kas unenäod peaksid midagi tähendama?“

„Võib-olla tähendavad! Isa küll neid ei usu, aga vanaema arvas, et kõigil unenägudel on tähendus. Alles enne surma nägi ta unes, et Alatare peremehel oli tulipunane kuub seljas. Ja üks põlenudki Alatare laut kolme päeva pärast maani maha. Isa aga arvab, et see oli täitsa juhus.“

„Mina nägin unes, et leidsin Kuningamäelt rootslaste rahakasti,“ sosistas Eerik. „Ja mul on see koht nii täpselt meeles, et võiksin sinna kinni silmi minna!“

Jüri hüppas voodist. „Eerik, kas sa räägid tõtt?“

„See on tõsi,“ vastas Eerik.

Jüri istus Eeriku voodi servale ja poisikesed sosistasid ligi tund aega omavahel. Kesöö paiku hiilisid nad kikivarvul trepist alla, täiesti riides, Jüri taskulamp käes. Jüri võttis esikust tühja koti ja Eerik labida.

Väljas oli täiesti pime. Ajuti vaid valgustasid ümbrust välgusähvatused, pimestades silmi. Kõuemürin kostis veel üsna tasa ja kaugele, ent siiski ähvardavalt:

„Kas sa kardad?“ sosistas Jüri.

„Ei, mitte sugugi,“ vastas Eerik. Kuid käies tundis ta, kuidas hambad hirmust lõgisesid suus. Aiavärava kriiksudes tõstis Krants oma kuudis korraks pea ja haugatas.

„Tsss!“ hoiatas Jüri. Krants nähes, et tegemist on oma poistega, liputas saba ja sulges uuesti silmad.

Poisikesed kadusid õhe.

6.

Õösi oli olnud ränk äikesevihm. Pikne oli lõhestanud pilbasteks kilomeetriposti veski lähedal ja raske vihmavalang maha peksnud lilled ja aedvilja. Aga hommik tuli jällegi ilus ning päikesepaisteline.

Kui onunaine hommikul poisse läks äratama, leidis ta vaid tühjad, segi aetud voodid. „Juba nii vara läksid järve äärde pesema,“ mõtles ta. Kui aga poisid ei tulnud tunnigi aja pärast, läks ta lävele ja hõikas: „Eerik, Jüri — tulge sööma!“

Keegi ei vastanud talle. Kui poisid oleksid lähedal olnud, oleksid nad kuulnud.

„Kes selle koti siit ära on võtnud?“ küsis onu. „Ja labidas on kadunud. Alles õhtul panin siia...“

„Ja poisid on ka kadunud,“ ütles onunaine ja ta hääles oli tunda muret.

„Kuidas kadunud?“

(Järgneb.)

Ringi ümber kodumaa

4.

Küll tõusis Vaika saartelt palju linde lendu, kui paadiga lähenesime. Ja kisa oli nii suur, et kartsime, nüüd põrub küll kõrva trumminahk katki. Aga peagi rahunesid linnud ja lendasid igäiks oma saarele tagasi. Ainult mõni üksik jäi veel tiirlema meie peade kohale.

„Nad vist arvavad, et me polegi väga kardetavad,“ ütles Lembit.

Kapten Toom seletas, linnud rahunevat alati, kui näevad, et tema viibib ka liginevas paadis. Teda linnud ei kartvat üldse. Kui aga saartele läheneb mõni paat täiesti võõraste inimestega — olgu nad nii sõbralikkude nägudega kuitahes —, kestab kisa ja ärevus senikaua, kui võõrad on jälle saartelt lahkunud.

„Ettevaatust!“ hoiatas onu paadist maharonimisel. „Vaadake, et te ei astu mõne linnu pessa.“

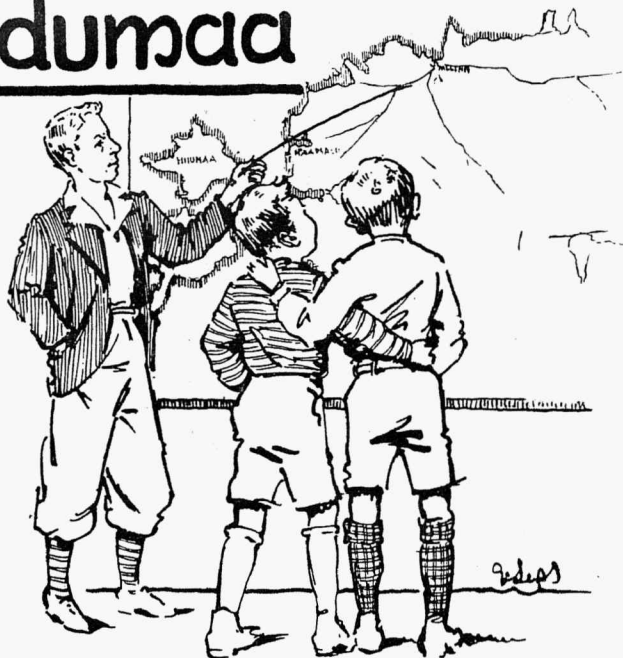
See hoiatus oli igapidi omal kohal. Mõnigi linnupesa sulas nii täiesti ümbrusega kokku, et pidime suure hoolega enda ette sihtima, enne kui olime julged, et võime jala tõsta uueks samuks, saatmata linnumune ja -poegi hädaohtu.

Peagi nägime suurt lindu, kes istus pesal. Kapten Toome nõuandel pugesime kivi taha varjule, et teda märkamatult silmitseda. See oli merikajakas. Ta vaatas esialgu küll kahtlustavalt ringi, aga rahunes peagi, sest meie ei teinud ühtegi krõbinat. Saime kuulda, et merikajakas olevat Vaigaste suurim ja kardetavaim lind. Teiste lindude hulgas täielik hirmuvalitseja — hävitab nende mune ja poegi, kus aga saab. Iseäranis siis, kui ta oma pojad munast välja tulevad ja süüa hakkavad nõudma. Ta ei kohku isegi tagasi teistelt vägivaldselt nende poegi röövimast.

Korraga tõstis pesal istuv lind pea üles ja kisendas läbilõikavalt.

„Mis nüüd?“ küsisin kohkunult. „Ei tea, mis tal peaks häda olema?“

„Mitte midagi,“ rahustas „lindude kuninga“. „Ta on ainult väsinud pikast pesas istumisest kuuma päikese käes, tahab veidi süüa

Vilsandi tuletorn.

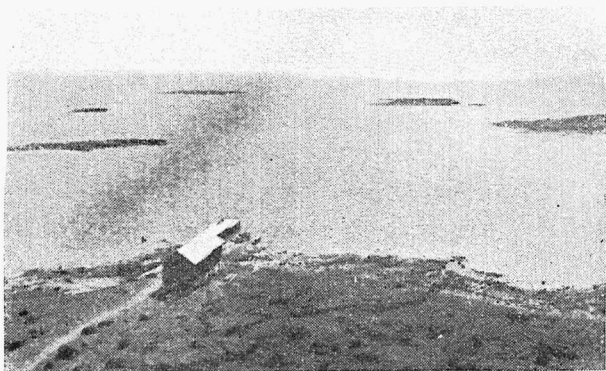
ja supelda, seepärast kutsub oma meest, et see asendaks teda niikaua.“

See oli õigus. Tuligi teine merikajakas lennates, istus pesale ja senine hauduja lendas otsejoones vette.

Läksime edasi. Nüüd jäid meie pilgud peatuma eemal kaljul istuvale linnusalgale, kes vahtis liikumatult merele. Samuti selg ja tiivad mustad, muu osa kehast aga lumivalge, nagu selgi linnul, keda praegu silmitsesime pesal.

„Näete, seal on neid merikajakaid juba terve hulk,“ näitasin teistele.

Aga sain otsekohe teada, et eksisin. Need polnud sugugi merikajakad, vaid nende lähe-

Vilsandi päästejaam, kus ööd kui päevad seisavad paadid valmis merehädaliste abistamiseks. Taga on näha Vaika saared.

dalt sugulased tõmmukajakad. Need on eelmisest kasvust poolest väiksemad, aga või me saime neid mõõta. Teiste pesade röövimises aga ei jäävat tõmmukajakas oma suuremast sugulasest põrmugi maha. Veel enam — kuna merikajakas võtvat ainult niipalju, kui tal vaja läheb, lõhub tõmmukajakas tihti ka need munad ära, mida ta enam täis kõhu pärast süüa ei saa. Tal olevat vahel nagu mingi sisemine tarve lõhkuda ja hävitada. Huvitav on aga tõmmukajaka juures see, et ta oma röövliiseloому juures siiski heanaaberlikku vahekorda väga aus hoiab. Kui juhtub nii, et mõni hahk, kelle munad talle muide on lihtsalt maiusroaks, oma pesa ehitab tõmmukajaka omale õige lähedale, siis tõmmukajakas ei puutu tema munadesse noka otsagagi ja kaitseb neid väga vahvalt teistegi röövlite eest.

„Missugune on hahk?“ uudishimutses Lembit.

Merikajaka pesa munadega.

„Näete seal eemal merel neid kahte pruuni pardimoodi lindu karja poegadega?“ osutas onu.

„Tõepoolest pardi moodi, ainult naljakas, õieti kaunis inetu nokk, mis pole pardi omaga põrmugi sarnane,“ ütles Lembit.

„Ei tea, missugune neist ema peaks olema?“ huvitusin mina.

Tuli välja, et mõlemad olid emad, ainult üks päris-, teine võõrasema. Viimasel pidi olema oma pojad kuidagiviisi hukkunud, nii siis hakkas ta teisele abiks poegade kaitsemisel ja toitmisel. Isahahk, see on niisugune lind, kes maad kardab nagu tuld. Kevadel tulevad nad küll emalindude julgustamisel saartele päris lähedale, mõni usaldab, kui ümbruses pole isegi vihmussi liikumas, ka korraks jala maale pista, aga rannast kaugemale ei vii neid ükski vägi maailmas. Kui siis emad asuvad hauduma ja neil pole aega enam oma mehi igal sammul julgustada, kaovad viimased hoopis ära kaugemale saartest ja inimestest, lahtisele merele, kus veedavad aega kalastamise ja suplemisega, ilma et midagi teaks hoolest poegade eest.

„Vaadake, missugune naljakas kivi! Tal on ju müts peas,“ hüüdsin ma korraga, näidates käega paremale merre.

„See on koskliema oma poegadega,“ naeris onu. „Ema annab, näete, poegadele praegu õpust, pojad vaatavad kivi otsast pealt.“

Nüüd nägime, et see minu „müts“ oli tõepoolest ainult kuhi linnupoegi. Ainult, kuidas nad kõik nii väikese kivi peale ära mahtusid, oli lihtsalt ime vaadata. Ja kui tähelepanelikult nad jälgisid igat ema liigutust, see oli tõepoolest eeskujulik. Ema tegi ka igasuguseid trikke, mis ta veel vähegi oskas, ujus nagu nool siiasinna, upitas ennast pooleldi veest välja ja tiibadega hoogu juurde andes jooksis õige kiiresti mööda veepinda, sealsamas sukeldus jälle vee alla.

„Lähme, vaatame lähemalt,“ ütlesin teistele.

Sellega tegime aga vea. Koskliema nägi meid ja jalamaid pistis ta kõigi poegadega mööda vett punuma. Nii jooksid nad ühe hooga õige mitukümmend meetrit ja me võisime veenduda, kui hästi pojad ema õpetust olid tähele pannud.

Kaua ei saanud me neid enam jälgida, sest me tähelepanu kisti jälle mujale. Eemal ran-

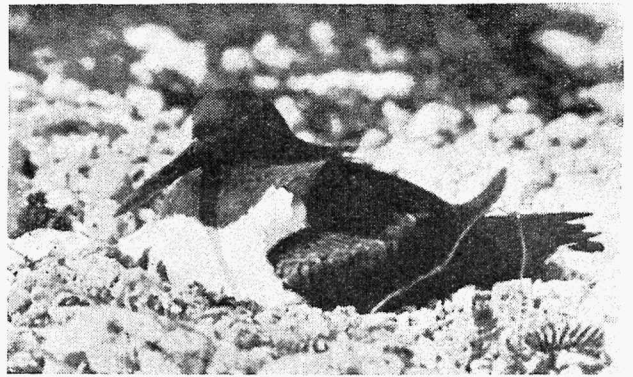
nal olid kaks kajakat millegipärast kaklema läinud. Seal lendas ligi neli meripääsukest (need tundsi me kohe kuju ja kaheharulise saba järgi ära, ainult on nad meie pääsukestest suuremad ja valged), kes hakkasid jalamaid noka ja tiivahoope laduma nii ühele kui teisele kaklejate poolele, kuni riiukuked läksidki lahku.

„Vaata, kui kanged need meripääsukesed,“ imestles Lembit.

Härä Toom seletas, et meripääsukesed olivatki siinse linnuriigi politsei. Nad ei suutvat ilmiski ühtegi korrarikumist rahulikult pealt vaadata. Kus aga vähegi kaklus lahti läheb, mõni suurem lind väiksemale liiga kipub tegema või kaitsetuid linnupoegi röövima, seal on kohe tiirud (nii on meripääsukeste teine nimi) platsis, et seada kord jalule.

Huvitavad linnud olid ka naerukajakad. Nad tegid täpselt niisugust häält, nagu oleks eemal inimene naernud. Need on asunud Vaigastele elama hiljemini kui teised kajakad ja seepärast olevat neil esialgu teistega olnud väga palju võitlemist, enne kui neile antud vähegi eluõigust. Nüüd peavad nad aga end siin nii uhkelt ülal, nagu kunagi linnuriigi täisõiguslikud kodanikud.

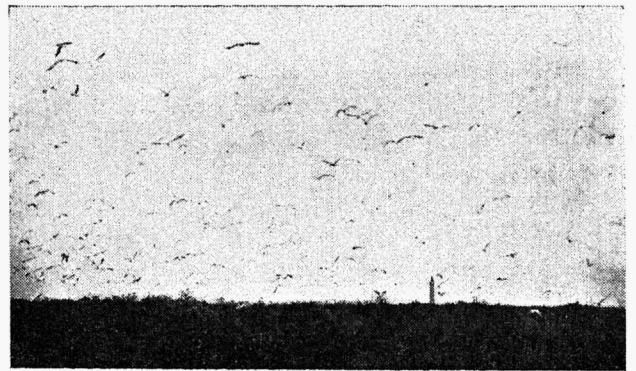
Otse meie eest merekalda varjust lendasid korraga kaks suurt lindu üles, üks ees, teine kohe järel. Need olid tõmmuvaerad. Nende perekonnas on ka „tugevamaks pooleks“ ema nagu hakkadelgi. Isa vaatavat alati, mis teeb hädaohu puhul ema, ja käitub siis täpselt samuti. Lennaku ema kas või tulle, tema läheb sekunditki mõtlemata järele. Tõmmuvaeras on selle pärast õnnetu lind, et tema munadel pole kaitsevärvi, need on valged ja paistavad juba kaugelt silma igasugu pesaröövijatele, nagu kajakad, varesed ja kaarnad, keda iseäranis tänava väga palju on lennanud Vaigastele kurja tegema. Küll katab ema lahkudes munad heintega ja oma rinnalt nopitud sulgedega, sellegi

Meriharakas pesal haudumas.

pärast otsitakse need tihti üles. Et vaja on hauduma hakata, see tulevat vaerastele hari-likult alles siis meelde, kui teistel lindudel on pojad ammu meres.

Oleks veel olnud palju näha ja vaadata, aga õhtu kippus vägisi peale tulema. Onu kiirustas äraminekuga. Lahkusime siis, kuigi vastumeelselt. Paadis aga otsustasime, et paneme kõigile „Päikese“ sõpradele südamele, kui nad kunagi juhtuvad tulema siia poole, ärgu unustagu korra küllastamast meie omapärast linnuriiki. Seda ei kahetse keegi.

Linnuparved Vilsandi kohal.

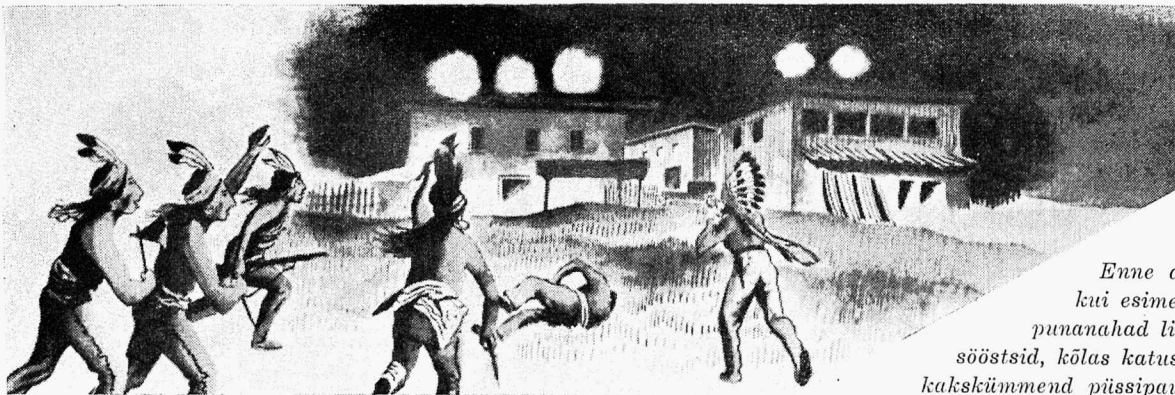
J. Palm

*Õhtu astus õue,
taevas tähesilm.
Pimeduse põues
magamas maailm.*

Õhtul

*Metsa serva taga
hõbedane kuu.
Väli vaane, vaga,
vaiki tuule suu.*

*Hakkjas maantee valub
ehakuma all.
Tüüne rahu palub
tummalt üleval.*

Enne aga, kui esimesed punanahad linna söötsid, kõlas katuseilt kakskümmend pussipauku.

Pääsemine

Jutustis P.-Ameerika ühendriikide algpäevilt

Umbes 1823. a. sisserännanud prantslased asutasid väikese küla preerias (Ameerika rohtlaanes) ja panid sellele nimeks Lyon. Elu selles külas oli raske ning ainult väsimatu usinuse, vaeva ja tööga, mis kestis palju aastaid, asunikud võitsid endale uue kodu, kus nad lootsid edaspidigi rahus töötada, toetudes 15 miili kaugusel asetseva Fort Louis' abile hädaohu puhul.

Lyon'i külavanem ja šeriff (politsei-ülem Ameerikas) oskas kaua alal hoida sõbralikku vahekorda indiaanlastega, kinkides neile igasugu asju, nagu vaipu, piipe ja ehteid naiste jaoks.

Ent ühel päeval, mil kuumus laskus pilvena rohtlaande, tõi rändav kaubitseja teate, et lõunapoolsed indiaani suguharud olid ühele naaberkülale kallale tunginud, küla maha põletanud, elanikke röövitud ja tapnud.

See sõnum tekitas Lyon'is suurt rahu- tust ja muret, linnakese elanikud heitsid sel ööl õige hilja puhkama. Viimaks uni valdas kõiki ning vaikus asus tänavaile ja majadesse. Ainult hobused löid vahel kap- jadega vastu koplite aedu, mõni kariloom häämitses, kukk kires, arvates kuuvalgel, et on tõusmas päike.

Sel tunnil noormees, nimega Hubert, liikus aeglaselt oma isakodu poole ja oli juba majja astumas, kui ta järsku kuulis

kuskilt kurinat, mis tuletas meelde nurm- kana häämitsust. Hubert, ettevaatlik ja valvas, nagu kõik elanikud Läänes, mõtles rutuga: „Nurmkana häämitsus öösi? Või- matu!“

Ruttu ta ronis maja katusele ja see, mida ta sealt nägi, pani tema vere tarre- tama.

Ta taipas kohe, et kuulnud kurin oli indiaanlaste märguanne, sest lõunasse vaadates ta nägi tumedaid kogusid, mis roomasid mööda maad küla poole, ning mujalgi rohi näis ebaharilikult liikuvat. Hubert ei viivitanud kaua: otsekohe ta äratas oma isa ning ühes sellega hiilisid nad majast majja, et märkamatuult ära- tada kõiki linnakese elanikke. Viie minuti jooksul kõik kogunesid külavanema majja. Šeriff ütles:

„Me peame katuseilt laskma neid, kui nad linna tormavad . . .“

Ta julgustas inimesi, jagas sõjamoona kõigile ja käsutas neid neile määratud kohtadele. Varsti nad lamasid hääletult katuseil ja jälgisid sealt üha lähenevaid indiaanlasi.

„Kolm meest hobuste koplite juurde!“ sosistas külavanem Hubertile ning see andis käsu edasi. Järgmisel hetkel kuul- dus jällegi nurmkanaga häämitsust ja siis — kohutav möirgamine läbis kuuma ööd. Enne aga, kui esimesed punanahad linna

söötsid, kõlas katuseilt kakskümmend püssipauku, ning indiaanlased tõmbusid ulgudes tagasi. Keegi meestest ütles Huberti isale: „Neid on palju!“ Vanamees vastas torisedes: „Terve suguharu, vähemalt sada viiskümmend meest . . . Meil pole mingit pääsemist . . . on meid ju nii vähe . . .“

Vahepeal mehed tassisid kohale vankreid ja madratseid, et ehitada neist tänavale barrikaadi. Vaevalt said nad sellega valmis, kui indiaanlased hakkasid uuesti suure kisaga peale tungima. Nooled lendasid rahena üle asunikude peade, tomahawk (indiaani sõjakirves) purustas ühe madratsi barrikaadis. Võitlus oli juba pool tundi käimas, paljud pealetungijad lebasid surnuina, ka kaitsejaist olid mõned raskesti haavatud, neid kanti välja võitlusest, et siduda nende haavu ja hoolitseda nende eest.

„Pole pääsemist,“ sõnas Hubert, kes suurima rahuga tulistas indiaanlasi. „Veerand tunni pärast on meie laskemoon otsas — ja siis tuleb lõpp . . . punanahad skalpeerivad meid . . .“ Mehed noogutasid süngelt.

„Kas ma ei peaks ratsutama Fort Louis'sse?“ küsis Hubert šeriffilt, kuid too raputas pead. „Mõttetu,“ ütles ta, „on liiga hilja . . . Viie minutiga on lõpp käes . . .“

Järsku kuulduv kaugelt preerias hirmus kisa, indiaanlasi valdab segadus — ning kõik jäävad imestunult ootama. Ja siis toimub midagi, mis võitluse katkestab: kaugel silmanähtaval tõuseb punane valgus; mis üha suureneb. Indiaanlaste sõjakisa muutub hirmukisaks, nad põgenevad, viimased kuulid saadetakse neile järele — ja siis — Lyon'i elanikele selgub kohutav tõde: tulikahi preerias! . . .

Rohtlaas põleb, tuli läheneb üha tõusva lõunatuule tõttu suure kiirusega . . .

„Päästetud, ent jälle kadunud!“ hüüatab üks asunikest ning sulle silmad. Siis kuulduv võimsat käsklust: „Halloo, mehed! Kraavi kaevama! Iga mees labidaga tööle, naised-lapsed kaasa arvatud! Võib-olla päästab see meid . . .“

Hetk hiljem on kõik inimesed tööol, kaevatakse kraavi, mis peab linna rohtlaanest eraldama. Inimesed kaevavad ja kaevavad, kaks meest juhivad väikese kanali kaudu vett kraavi, tühjendades kaevusid linnas. Asunikud on meelega. Taevas nende peade kohal on veripunane, rohtlaanes põgenevad loomad ja linnud paanilises hirmus tulikahju eest, piisonite kari jookseb trampides otse linna, ent pöördub kõrvale, kui paar püssipauku tabab mõnda neist; sadu hiiri ja rotte hüppab meeste jalgade vahelt läbi, hirnudes tormavad metshobused, kõik põgenevad surmahirmul kohutava rohtlaane tulikahju eest . . .

Seal saabuvad rohtlaanest kaks ratsanikku, kes karjuvad: „Me tuleme naaberlinnast, ärge viitke enam aega, põgenege, kui teile elu armas, põgenege, tuli on meie kannul!“ — Ja seda teevadki Lyon'i elanikud. Suurima rutuga kantakse vankreile kõige hinnalisemad asjad, rakendatakse hobused, saduldatakse neid — ning juba põgenevadki asunikud kodust, mida nad nii suure vaevaga endale ehitanud. Enamik neist pöörab pilgud tagasi, naised nutavad, meestelgi on pisarad silmis — sest pole kerge jätta tule-roaks armsaks saanud kodu, mille loomisel on töötatud 20 aastat! Nüüd on kõik ühe hoobiga kadunud.

Kui nad juba hädaohu piirkonnast välja on jõudnud, on nad surmani väsinud, õnnetud, tülpunud ja kivistunud kaotuse valust.

Seal hüüab keegi: „Ratsanik — Hubert! . . .“ Keegi ei märganudki, kuidas Hubert salaja tagasi külla ratsutas, nüüd aga seisab ta nende ees, naerva suu ja silmadega ta karjub kõigest jõust: „Sõbrad! Me oleme päästetud, meie kodugi on päästetud! Kraav, mille rutuga kaevasime, hoidis tule siiski meie majadest eemal, tulikahi on lõppemas, meie küla aga pole hävinud . . .“

„Jumalale taevast suurim tänu!“ hõiskavad kõik. Naerdes ja nuttes langevad nad üksteisele kaela — ning siis algab sõit tagasi väikesse linna, nende päästetud kodusse . . .

Liblika sünd

Soojalt paistis hele maipäike, aasal aga õitsesid lilled nii tihedalt üksteise kõrval, et polnud rohtu nähagi.

Aasa keskel ilutses suur roheline põõsas, tasa liigutades tuuleembuses oksa. Ühel neist oksist, lopsakal rohelisel lehel, istus väike tõuk ja nautis elu: ta sõi nimelt ja värsket roheline toitu maitset talle ülihästi. Tõuk kandis heleroelist, triipudega kaunistatud rüüd ja nägi kena välja, ehkki see teda põrmugi ei huvitanud, sest tema ainsaks eluhuviks oli söömine.

„Kas sa ei jäta juba kord seda õgimist, sa igavene laiskvorst?“ küsis sääsk, kes hõljus põõsa kohal ja vaatles tõuku vihaselt. „Ah,“ rääkis sääsk edasi, „see sell ei tea midagi ilust, tal pole aimugi muusikast ja luulest ega taipata ka, mis on päikesepaiste ja magus suveõnn!“ Ning pöördudes tõugu poole, ta jätkas: „Mida sa õieti mõtled terve päev? Mida sa teed?“

„Ma sünnin,“ vastas tõuk.

„Sa koletis!“ karjus sääsk ja sööstis minema, hõljutades oma saledat keha.

„Las nad sõimavad pealegi!“ mõtles tõuk ükskõikseltselt, ronis oksal edasi — ja sõi ning sõi...

Seal tulid lennates igasugu tiibadega olendid, kes tõuku külvasid üle küsimustega.

„Oskad sa tantsida?“ küsis vesikiil.

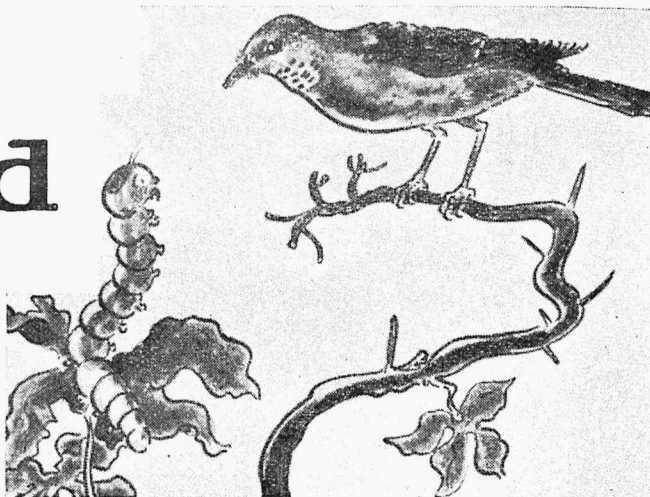
„Kas oskad nõelata?“ küsisid sääsed.

„Aga sumiseda?“ torises kimalane.

„Aga mett korjata?“ oli huvitatud mesilind. „Töötad sa hea meelega?“

„Ma sünnin,“ vastas tõuk, ja terve seltskond naeris irooniliselt.

„Niisugune laiskvorst,“ ütles põlglikult mesilind, ja igauks tähendas midagi haavavat tõugu kohta. Selline käitumine

hakkas tõugu rahu veidi segama ja vihaga ta sõi ja sõi. Nii ta kasvas üha suuremaks ning muutus ikka rasvasemaks.

Ühel päeval, kui tõuk parajasti õhtuoodet sõi, lendas tema kõrvale suure sumina ja ähkimise saatel tüse vanahärra ja hakkas nii aplalt sööma, et tõuk aina imestus. Viimaks tõuk küsis suure austusega ja viisakalt:

„Vabandage, mis amet teil on? Millega te tegelete?“

„Ma sünnin,“ urises maipõrnikas vastu.

„Tänu taevale!“ hüüdis tõuk. „Viimaks ometi üks minutaolistest. Kas te ei leia, et söömine on ainuke mõistlik siht meie olemasolus?“

Maipõrnikas avas suu, et talle vastata, kuid samal hetkel laskus hall lind põõsa kohale, tõmbas maipõrnika noka vahele ja hakkas teda isuga sööma.

„Mõrvar!“ jõudis maipõrnikas veel kähiseda.

Tõuk vaatas kõike seda suurima õudustundega pealt, värises hirmust ning, kaotades tasakaalu, langes põõsalt maha.

Kui ta ehmatusest toibus, ta nägi lähenevat sipelgate salka, kes näisid väga sõjakaina. Mõned sipelgad eraldusid seltsimeestest ja sööstisid tõugule kallale. Tõuk vingerdas meeletult, kuid sipelgad löid hambad temale valusalt lihha.

„Mida te minust tahate?“ kisendas tõuk ahastavalt.

„Sind!“ vastasid sipelgad sapiselt, närides teda igalt poolt.

Surmahirmus viskles tõuk üles ja alla ning tal õnnestus sipelgaid endast maha raputada ja neid enda alla muljuda. Seepeale ehmusid sipelgad ja põgenesid õige ruttu.

Tõuk oli päästetud. Värisedes üleelatud hirmust, ta vaatas üles ja märkas siis oksti, mis näisid talle tuttavaina.

„See on vist mu armas põõsas, kus ma rahus elasin,“ mõtles tõuk ja hakkas mööda oksa üles ronima. Seejuures ta tundis suurt väsimust, uni tikkus talle peale. Peatudes ühel lehel, ta nägi midagi, mis oli kerge, õhuline ja kaunis; see miski hõljus temast mööda ning näis õrna elava õiena, elava päikeselaiguna, mis liikus graatsiliselt üles ja alla, edasi ja tagasi. Tasa ja kergelt, nagu õhk, libises see, hõljutades kauneid, sidrunkollaseid tiibu, siis laskus ühele õiele aasal. Tõuk vaatles seda kaunist olendit nagu nõiutult. Suur, ennetundmatu igatsus täitis ta hinge, mingi magus rahutus valdas teda ning seejuures tundis ta üha suurenevat väsimust.

„Ma pean magama, pean end korralkult välja puhkama, olen nii väsinud,“ sosistas tõuk ja, leides sobiva oksa, kinnitas ta end pikkade niitide abil selle külge. Ta heitis enesest oma rohekatriibulise rüü ja siis mässis enda üleni valgesse, pehmesse öökittlisse.

„Head ööd!“ sosistas ta veel endamisi ja uinus.

Nõnda ta rippus nagu valge vatitükk oksa küljes, magas sügavasti ja nägi und. Ta nägi und kaunist olendist sidrunkollaste tiibadega, kes läbi päikeseküllase õhu hõljus graatsiliselt, puhkas lahtistel aasaõitel, nagu väike päikeselaiguke. Uenägu oli nii ilus, et tõuk ei soovinudki enam ärgata.

Kuid päike säras, kuum ja kutsuv, ning see äratas tõugu. Ta rabeles veidi, öökittel langes ta liikmeilt ja näe — ta oli hoopis muutunud öö jooksul: see polnudki enam tõuk, vaid sidrunkollane liblikas, sametpehmete tiibadega, mis liikusid hõl-

„Ma sünnin,“ urises maipõrnikas vastu.

juvalt. Kergelt tõusis ta põõsalt õhku, kaunis ja õrn, nagu elavaks saanud päikeselaiguke, nagu liikuv õis, nagu ivake suveõnne, mis nüüd lõbusalt lendas kaugele kaunisse kevadesse.

Lihtsaid mustkunsti- numbreid

Leks Icoon

Siin paar lihtsat mustkunsti-numbrit, mida võib läbi viia peaaegu igauks.

1. Kui on olemas magnetiseeritud käärid või magnetraud, võib nende abil tõsta üles ka näit. taskurätiku. Selleks on vaja omada veel väikest raudpladikest, näit. rõhknaela, millelt on kõrvaldatud teravik.

Asetades taskurätiku (raskuse ülemmäär on olemas magnetraua või kääride jõust) lauale ja proovides teda nende abil üles tõsta, see muidugi ei õnnestu. Peame vabandama pealtvaatajate ees, et taskurätik pole nähtavasti kõige paremas korras. Tõstame ta üht nurka pidi kõr-

gele õhku, puhume paar korda peale, loeme nõiasõnu ja pakume siis kontrollimiseks. Kui seda keegi ei soovi (see peab küll haruldane juhtum olema!), laseme rätiku ühe otsa vastu lauda ja teise käega lükkame salaja rätiku varjus raudplaadikese lauale. Kui aga tahetakse kontrollida, tuleb vahepeal käega lauale nõjatuda, nii et plaadike jääb käe alla varju.

Siis tuleb rätik asetada plaadikesele (teisel juhtumil ei tohi kätt muidugi enne ära võtta kui rätiku pealeasetamise hetkel). Pannes hooliga tähele plaadikese asukohta, asetame magnetraua või käärid sellele kohale, tõstame ja rätik tuleb kaasa.

2. Siin peab juures olema abiline.

Kunsttükk seisab nimelt paberilehe laualt maha libistamises ja tema põrandale juhtimises, ilma et lehte puudutataks. On soovitatav, et laud asetseks ukseava ees. Ta peab olema kaetud linaga, mis ulatub eest maani. Et mitte kahtlust äratada, peab ta ka tagant (mustkunstniku poolt) olema üle laua ääre, aga õige vähe. Abilise asukoht on laua all, selg pealtvaatajate poole, kus ta loomulikult vaikselt peab olema, et teda ei märgataks. Paberilehel, olgu ta kortsunud või sile, peab mustkunstniku-poolne äär olema veidi üles tõstetud.

Selle kunsttüki juures peab eriti rõhku panema sellele, et kõik aeg juttu aetaks, et

publik kogu tegevust liiga teraselt ei jälgiks. Muidugi ei tohi seejuures kedagi pealtvaatajaist vastata ega küsida lasta, kunstitegija peab kogu aeg ise rääkima. Kui keegi hakkab vahele rääkima, tuleb küsida: „Mis?“ ja ise suure kiiruga edasi rääkida. Rääkida võib ju ükskõik millest, näiteks kiita ennast kui maailmatarka kunstitegijat.

Asudes kunsttüki läbiviimisele, tuleb lauale asetatud paberi kohal teha „nõidumise“ liigutusi, lugedes mingisuguseid nõiasõnu. Viimase sõna juures üks käsi asetub laua tagumisest äärest umbes 10 cm kaugusele taha, teine aga jääb paberitüki kohale.

Abiline puhub nüüd laua alt vastu kätt ja sellelt pörkav õhuvool viib paberi laualt maha. Kui pealtvaatajad võiksid puhumist kuulda, võiks veel puhumise ajal teha kuidagi mingit „nõiduslikku“ müra. Paberi kohal seisev käsi hakkab tegema paberiga samaaegselt samu liigutusi, mis pabergi (seejuures peab loomulikult kummarduma üle laua) ja just nüüd ei tohi mingil tingimusel katkestada juttu. Siis ei märgata, et käsi liigub paberi järgi ja mitte vastupidi. Et mitte anda aega järelemõtlemiseks, tuleks silmapilk paber üles tõsta, kui see juba põrandale sattunud, ja kohe, jutuvoolu katkestamata, asuda sooritama mõnda muud kunsttükki.

Meie oma kaastöö

Klaasmuna

Ullabella, 12-aastane

See on juba igapäevale selge, et kui ema või isa keelab mingit asja puudutamast, olgu see nii huvitav ja ilus kuitahes, ei või seda siiski puudutada.

Ka minul oli selge, et klaasmuna, mis lebas saali nurgas ümmargusel laual, puudutada ei tohi. Ema seletas iga kord pikalt ja laialt, kui keegi lastest lauast, kus klaasmuna lebas, mööda läks ja kogemata lauda juhtus riivama, et niimoodi me selle klaasmuna veel ära lõhume, kui nii hooletult käime. Klaasmuna oli ema saanud

oma vanaemalt ja seepärast see oligi talle nii armas.

Mina aga olin väga huvitatud sellest münast, sest ta läikis nii toredasti ja kui ilus sile oli veel ta pind! Meeleldi oleksin tahtnud teda käte vahelt korra läbi libistada, aga iialgi ei julgenud. Vahel, kui juhtusin olema üksinda saalis ja tahtsin muna laualt tõsta, hakkasid käed värisema ja siis jätsin selle tegemata. Tihti mõtlesin õhtul asemel: „Ega see muna nii õrn olegi kui arvan, sest kui ema pühib tolmu saalist, tõstab ta muna alati laualt ja mitte sügugi nii väga ettevaatlikult.“

Nii mõeldes jõudsin otsusele: kui järgmine kord üks kodu olen, uurin seda muna ligemalt. Seda otsust oli aga kaunis raske täita, sest harva oli niisugune juhus, kus jäin päris üksinda koju.

Lõpuks saabus aga siiski paras moment. Oli ilus pühapäev, kui ema ja isa panid palitud

selga ja ema ütles: „Meie läheme natuke jalutama, teie, lapsed, jääge koju. Ärge aga pahan dust tehke!“ Siis ruttas aga mu õde sinna ja palus, et teda lubataks minna ühe kooliõe juurde. Ema esiti küll oli selle vastu, sest ta ei tahtnud mind päris üksi koju jätta, et ei tea, millega ma siis jälle hakkama saan. Mina lubasin aga hea laps olla. Ema imestles küll, et miks ma täna tahan nii väga üksi olla, kuna ma ennemini seda kunagi ei tahtnud, aga suuremat küsimust sellest ei tehtud ja ma leidsingi enese üksi.

Nüüd ruttasin saali. Vaevalt sain ma saali teise nurka, kus oli ümmargune laud ja laual klaasmuna, kui ema astus sisse. Mind nähes ütles ta: „Mis sina siin otsid? Lõhud veel midagi ära. Mina unustasin oma kindad koju.“ Siis võttis ta kindad ja läks.

Vaatasin veel ringi, kas kedagi ei tule, ja hakkasin liginema ümmargusele lauale. Esiti küll ei julgenud ma klaasmuna puudutada, siis võtsin aga südame rindu ja mõtlesin: „Ega ta katki ei lähe. Ma jõuan teda ju tõsta küll. Näe, kuidas ema teda alati tõstab.“ Ja järgmisel minutil oli muna mu käte vahel.

Kuidas mu käed küll värisesid! Kramplikult

hoidsin muna peos. Äkki sähvas mul peast mõte läbi: „Proovin teda kord maas veeretada. Oi, küll ta võib toredasti veereda.“

Kaalutlesin natuke seda küsimust ja otsustasin siiski veeretada. Panin muna õige tasakesi maha ja lükkasin veerema. See meeldis mulle väga. Julgus kasvas iga minutiga. Ja juba veeres muna suure hooga teisest saali otsast teise. Kui himu veeretamisest täis, viskasin muna õhku, püüdes jälle kinni. Tore oli nii mängida ja lõpuks viskasin muna juba õige kõrgele. Korraga juhtus aga hirmus õnnetus. Viskasin muna kogemata laeni ega saanud kinni püüda. Muna kukkus minu jalgade ette. Pigistasin silmad kinni, et mitte näha, mis nüüd juhtub. Kui silmad avasin ja maha oma jalge ette vaatasin, nägin muna, mis polnudki katki. Rõõm oli piiritu. Nüüd uurisin teda lähemalt ja märkasin, et ta polnud seest õõnes. Pealegi oli ta kukkunud pehmele vaibale. Ühes kohas oli tal ainult väike pragu sees.

Siis asetasin muna ilusasti lauale ja katsusin, kuidas ma saalist tulema sain.

Sestsaadik hoidun hirmuga eemale ümmargusest lauast, kus klaasmuna lebab. Teie, armsad lugejad, mõistate kindlasti, miks.

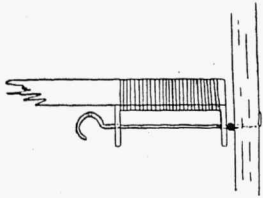
Ehitame endale lennuki!

Muidugi mitte säärase aeroplaani, milles võime kaasa võtta oma sõpru või omakseid ja julgelt Tallinnast Stokholmi lennata. Vaid ehitame pisikese ja üsna lihtsa lennuki, mis, kui oleme oma töö puhtalt ja korralikult sooritanud, stardikohalt heal juhul 150 meetri kaugusele liugleb läbi õhu nagu lennuk kunagi.

Eeskätt vajame pisut käteosavust (kui me ei oska valmistada lihtsat tuuleveskit, mis kepi otsa pandult lõbusalt vuriseb, siis jätame parem lennuki ehitamise), silmamõõtu ja kombineerimisvõimet. Teiseks muidugi materjali: puud, traati, niiti, liimi, pärgamentpaberit (nagu seda tarvitatakse või pakkimiseks — hästi õhukest ja sitket), kui võimalik — tükk bambust (mida saate kalastamistarvete ärist) ja propellerit (küsige mänguasjade-kauplusest!).

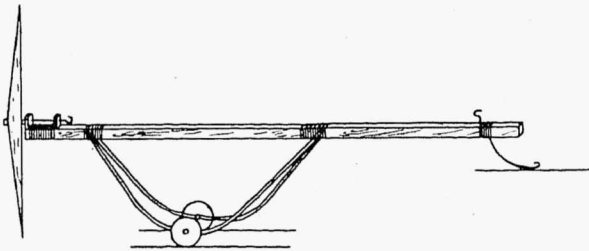
Lennuki kereks kasutame neljakandilist, hästi siledaks hõõveldatud puukepikest, mille läbimõõt kõigest 5—6 mm, pikkus aga 60 senti-

meetrit. Selle kepi ühele otsale seome niidiga □-kujuliseks painutatud plekiriba, mille kummaski ülespainutatud otsas auguke, millest hiljemini propelleri telje läbi pistame. Niidiga sidumise toimetame hästi tugevalt ja katame selle hiljemini väikese pintsliga abil kergelt liimiga (joon. nr. 1). Propelleri telje pistame augukestest läbi ja painutame selle otsa konksukujuliseks. Kepi teise otsa puurime umbes 1 cm kaugusele otsast pisikese nõelajämeduse augu, millest pistame tüki terastraati läbi, pöörates selle alumise otsa poolkaares sabatoeks, ülemise aga haagikujuliseks konksuks. Lennuki kere keskpaigas moodustame kergest traadist, painutades seda poolkaares, kaks alust lennuki rataste jaoks, nii nagu seda kõige paremini näete joonisel nr. 2. Ratasteks võime kasutada niidirulli kettakesi, valmistades neile kergest puust nii pika telje, et nad parajas kauguses hoiuvad. Ärge unustage kõiki osi niidiga hästi

Joon. 1. Nii kinnitame propelleri.

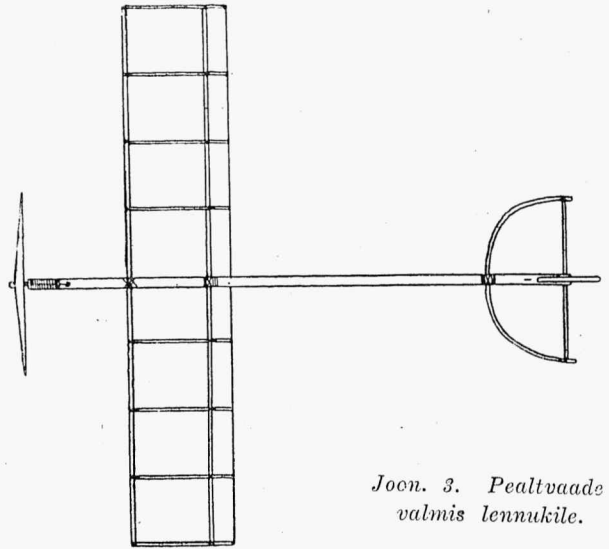
ümbert mässimast ja liimiga kinnitamast. Loodame, et saate mänguasjade-kauplustest kas puust või metallist propelleri, mille läbimõõt oleks umbes 20 cm. Hea oleks, kui saaksime propelleri lennuki kerest eraldada pisikesse kuullaagri või väikese kettakesega, nii et ta täiesti laitmatult ümber oma telje pöörleks. (Silmitsege tähelepanelikult juuresolevaid jooniseid!) Mootoriks vajame 6 meetrit kumminööri, mille mitmekordselt kokkupandult konksude vahele kerime, nii et nõõrid jääksid hästi pingule. Seega oleks meil lennuki kere lõplikult valmis.

Joon. 2. Lennuki kere on valmis.

Nüüd ehitame kandepinna, mille pikkus oleks 60 cm, laius 10 cm. Kandepinna võime valmistada üsna peenikestest pirdudest, veel parem aga, kui saame selleks kasutada peeni bambusepilpaid. Kandepinna ehitame nii, nagu näete joon. nr. 3, sidudes üksikud osad niidiga ja kattes sidumiskohti liimiga. Tüüri moodustame kolmest osast kergest, painutatud traadist. Nüüd katame tüüriosad ja kandepinna õhukese pärgamentpaberiga, kinnitades seda liimiga. Kandepinna asetame lennukikerele nii, et selle esimene serv oleks umbes ühe kolmandiku võrra raskuspunktist (joon. nr. 3) eemal. Nüüd kinnitame kandepinna ja tüüriosad niidiga kere külge — ja lennuk ongi valmis. Kuid see pole veel kõik — võib-olla teie lennuk ei jää õhus tasakaalu, siis peate kandepinda pisut edasi või tagasi nihutama ja selle otsad rataste aluse külge kinnitama. Siin peab teil juba endal taipu ja silmamõõtu olema.

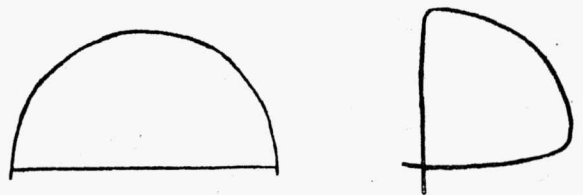
Teil kindlasti on veel paljugi küsimusi — miks just nii või teisiti, kuid loodame, et teil

Joon. 3. Pealtvaade valmis lennukile.

ka enestel on leiduri vaimu küsimustes, kus siin näpunäited puudulikud. (Kui te just kuidagi ei saa hakkama, aga tahtmine on suur lennukit ehitada ning on midagi järele pärida — kirjutage toimetusele!)

Et lennukit lendama panna, käivitame mootori, s. o. pöörame propellerit seni, kuni kummid hästi keerdu lähevad, nii keerdu, et kardame nende katkemist. Nüüd läheme väikesele kõrgendikule lagedal väljakul (kahju oleks,

Joon. 4 ja 5. Lennuki tüüri osad.

kui lennuk esimesel sõidul puruneks vastu puud), hoiame parema käega lennuki kõrgel vastu tuult(!) ja vasemaga peame kinni propellerit. Umbes paar sekundit enne starti laseme propelleri lahti ja moment hiljem anname lennukile, lakates seda kinni hoidmast, kerge tõuke. Juhtub lennuõnnetus, on meie konstruktsioonis viga ja tuleb püüda seda parandada. Kuid loodame, et äparduse asemel lennuk tõuseb uhkelt õhku — teie suureks rõõmuks. Nii siis: julget pealehakkamist!

Piloot.

Lõbus lehekülg

Viisakas papagoi.

Ühel väikese tsirkuse omanikul, kes mööda laatu ringi käis, oli kord papagoi. Enne etenduse algust, kui mees oli igasuguste suurepärase lubaduste ja naljadena rahva oma tsirkuse ukse ette kokku meelitanud, istus ta ruttu kassasse, et müüa sissetahtjatele pileteid. Uudishimulikuks tehtud inimesed siis tihti trügisid kassa ümber ja lükkasid üksteist kõrvale, nii et piletimüüja pahatihti pidi manitsema: „Mitte kõik korruga, mu daamid ja härrad. Aega on. Seiske sappa.“ Papagoi, keda mees väga armastas, istus siis alati puuriga piletimüüja taga ja vaatas lugu pealt.

Ühel hommikul aga oli papagoi kadunud. Puuri uks oli kogemata lahti jäänud ja lind lendas välja maailma vaatama.

Tsirkuseomanik jättis jalamaid oma äri sinnapaika ja ruttas kadunud lemmikut otsima. Pika ringikolamise peale kuulis ta järsku ühest linnapargist kanget lindude käratsemist. Varblased, tihased, kuldnokad, kõik olid seal ja tegid häält, nagu keegi oskas.

Tsirkuseomanik astus lähemale. Ühe madala põosa otsas istus tema papagoi,

suled kohevil ja tiivad laiaili. Linnud, kes on üldse võõraste sissetungijate vastu väga tigidad, jagasid talle igalt poolt hoope. Papagoi muidugi andis vastu ka, niipalju kui jaksas, ja karjus seejuures täiest kõrist: „Mitte kõik korruga, mu daamid ja härrad. Aega on. Seiske sappa.“

Vabandus.

Karl tuleb koju, ninast kuni varvaseni üleni koos poriga. Võib juba ette kujutada, missuguse näoga ema teda vastu võtab, nähes teda sääraselt dekooreerituna.

„Taevake!“ karjatab ta. „Kus sina oled käinud?“

„Kukkusin porilompi . . .“

„Oma uue ülikonnaga!“

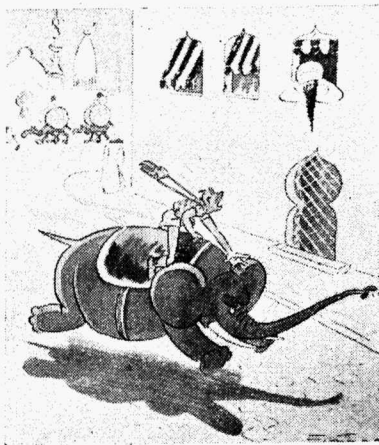
„Mul polnud enam aega seda seljast ära tõmmata.“

*

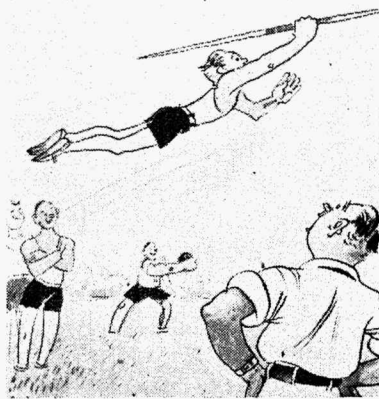
„Miks sul, Helgi, on sõlm taskurätis?“
„Ema tegi selle, et ma ei unustaks tema kirja postkasti visata.“

„Ja nii saigi kiri postkasti?“

„Ei saanud. Emal läks meelest ära seda mulle kätte anda.“

„Vabandage, kas te võite mulle juhatada, kus kohal on sõidukil pidurid?“

„Päris hästi visatud algaja kohta, ainult oda tuleb pärast äraviset lahti lasta.“

„Päikese Klubi“ liige Tartu
Jaan tervitab kõiki. On
Treffneri gümnaasiumis,
Tartus, meie agaramaid
sõpru.

Meie joonistusvõistluse asjus.

Käesolevas numbris ilmuvad pildid nr. 7, 8 ja 9. Järgmises numbris ilmuvad viimased joonised ning ühtlasi võistluse lõpptingimused, kus „Päikese“ lugejate otsustada jääb, kes saavad auhinnad. Ühtlasi, nagu juba varemini märgitud, ei unusta me neid, kes auhindamisel kaasa aitavad. Kellel võistlustingimused meelest ära läinud, vaadaku eelmisi „Päikese“ numbreid.

Meie fotovõistlus

lõpeb 25. juulil. Arvesse võtame ainult neid töid, mis saabuvad hiljemalt nimetatud kuupäeva templiga. Nagu juba märgitud, võivad võistlusest kõik „Päikese“ lugejad osa võtta.

„Päikese Klubi“ liige Mai-
mu Nelis, Kuressaarest.

„PÄIKESE“ ringhääling.

Siinkohal avaldab meie halloo-meese osa vastuseid ringküsimustele „Päike“ nr. 6, juuni 1938:

1) Mulle meeldis aprillikuu kaanepilt.
Vaike T., Võru.

1) Viimane („Päike“ nr. 6).

2) Soovin edaspidi piltnalju, nagu oli „Džumbo õhureis“.
Kaljukotkas.

1) Mulle meeldis kõige rohkem juuni numbril kaanepilt.

2) Soovin lugeda edasi „Kuningamäe saladust“.
Sigri-Migri.

1) Ilusaima kaanepildi omab „Päike“ nr. 4.

2) Tahan rohkem muinasjutte.
Pisi-Punni.

1) Ilusaim kaanepilt on juuni numbril.

2) Sooviksin „Päikeses“ näha rohkem pikemaid töid. („Kuningamäe saladus“ näiteks.) Samuti sooviksin, et kirjandusliku võistluse puhul hindaksid lugejad, toimetuse otsiks ainult paremad tööd välja ja laseks need „Päikeses“ ilmuda.
Türgi Pipar.

Toimetuse järelmärkus: Hüva, hüva! Meil seda kergem!

1) Seniilmunud „Päikese“ kaanepiltidest meeldis mulle kõige rohkem märtsikuu kaanepilt.

2) Sooviksin „Päikeses“ rohkem nalja.
Mussu.

1) „Päikese“ nr. 5 kaan.

Ipsilon.

1) Kõige enam meeldis mulle kaanepilt „Päikeses“ nr. 4.

2) Sooviksin, et „Päikeses“ oleks rohkem laste enda joonistatud pilte.

Silvia T., Tallinn.

1) Seda ma küll ei tea, sest kõik kaanepildid on nii ilusad, et vahet ei oska teha.

2) Ei tea midagi soovida. Minu meelest on „Päikeses“ kõike, mida vaja. Ullabella.

„PÄIKESE“ ringhäälingu halloo-mehe uusi küsimusi:

1) Millal olete oma elus kõige rohkem hirmu tundnud?

2) Milline spordiala meeldib teile kõige rohkem?

Vastake 5. augustini, aga ainult lühidalt. Muidugi võite vastata ka ainult ühele küsimusele.

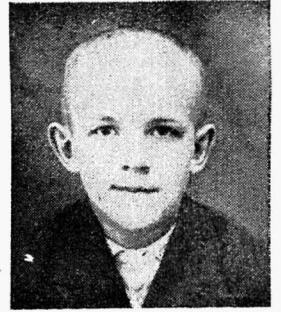
Uusi „Päikese Klubi“ liikmeid.

Türgi Pipar — elab Leisis, Saaremaal. 12-aastane.

Sigri-Migri — 10-aastane, ja Pisi-Punni — 6-aastane, ei käi veel koolis, aga kirjutab toredasti. Viimase kahe elukohad samas, kus Türgi Pipral.

Kaljukotkas — elab Viljandis, Ülo — Jõeval.

Looduse printsess elab Keilas, Mussu — elab Viljandimaal. Kirjavahetuseks saate aadressid toimetusest.

Uus „Päikese Klubi“ liige Ülo Rumvolt, Põltsamaalt.

Margikorjajaile.

Klubiliige Eino Joost, Tallinn, Rulkoivuse 26—2, soovib Eesti ja Vene marke vahetada Saksa ja Austraalia markide vastu.

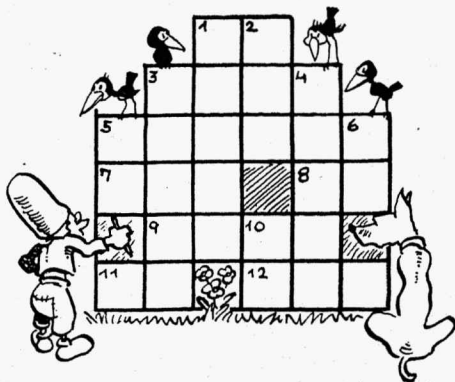
Klubiliige Ülo Rumvolt, Põltsamaal, Jõgeva mnt. 27, vahetaks samuti „Päikese“ sõpradega marke.

*

Vello ja Täitsapoiss soovivad kirjavahetust välis-eesti lastega. Vello on 10- ja Täitsapoiss 12-aastane. Mõlemad on vennad ja ootavad nüüd igatsusega kirju kas või Austraaliast. Välis-eesti „Päikese“ sõbrad, kirjad mõlemale poisile saatke toimetusele edasisaatmiseks.

Mõista, mõista, mis see on!

Ristsõnamõistatus.

Vasemalt paremale: 1. Valukarje. 3. Mitte üles. 5. Ulualune lennukitele. 7. Lühend hädatarvilikust esemest, et maal kuulata raadiot. 8. Lühendatud asesõna. 9. Jüri nägi heinamaal... 11. Inglisekeelne lühend härrast. 12. Perekonnaliige.

Ülalt alla: 1. On igal asjal ja sündmusel. 2. Inimesel on sülg, loomal... 3. Ese, mis vette lastakse laeva peatudes. 4. Vaadis. 6. Noot. 10. Noot.

Maateaduslikud mõistatused.

1.

aiirlooprevilwogsalgotsonnillatdirdamtsepa-
dubaharpmlohkotsnodolniiilrebsiirap.

Kui te selle hiiglapika sõna juures õigest
otsast kinni saate, leiate terve rea Euroopa
pea- ja sadamalinnu.

2.

la—dia—kar—in—ja—is—dam—land—rot
—ra—ter—an—liin—go—pid—ber—al—va—
maa—len—ing—cia—lis—tal—sin—linn—re
—gi—ga—jõ—po—ema—eu—pa—roo.

Kui need silbid seate õigesse järjekorda,
saate 13 kohanime.

1. Maailmajagu. 2. Jõgi kodumaal. 3. Inglise
merekindlus ühe ookeani ääres. 4. Meile tuntud
riigi pealinn. 5. Maailmariik. 6. Linn Hispaa-
nias. 7. Mäestik Euroopas. 8. Pealinn Euroo-
pas. 9. Pealinn väljaspool Euroopat. 10. Linn
Hollandis. 11. Saar Põhjameres. 12. Maa, kus
elavad kobrad ja tiigrid. 13. Provints Soomes.

Nende sõnade esimesed tähed annavad meile
väga tuntud riigi nime.

Eelmises numbris ilmunud mõistatuste lahendused.

Rikkis äratuskell.

Jüri oleks pidanud kella kaks tundi ette
ajama.

Professor Põrnika mõistatuslik
loom.

Jänese kõrvad, lõvi lakk, ahvi nägu, mao
keel, kaameli turi, hülge käpad, jaanalinnu ja-
lad, hobuse saba.

Käesoleva numbriga mõistatuste lahendajate vahel jagab Õnnelhaldjas järgmised auhinnad: 1) Karp vesi-
värve. 2) Kirjablokk. 3) Täitesulepea. Lahendused palutakse ära saata hiljemalt 5. augustiks s. a.
„Päikese“ toimetusele, Tallinn, pk. 462.

„**PAIKE**“ ilmub üks kord kuus. Tellimishinnad: 12 kuud — kr. 3.50, 6 kuud — kr. 1.80, 3 kuud — kr. 0.90.
Välismaale: 12 kuud — kr. 5.50, 6 kuud — kr. 3.—, 3 kuud — kr. 1.50. Kuulutuste hinnad: sisemised
kaaneküljed — $\frac{1}{4}$ lk. kr. 100.—, viimane kaanekülg kr. 120.—. Tekstis: $\frac{1}{4}$ lk. kr. 140.—, $\frac{1}{2}$ lk. kr. 70.—,
 $\frac{1}{4}$ lk. kr. 35.—. **Kuulutusi** võtab vastu reklaamkeskus „Reka“, Tallinn, V.-Posti 1, ja abitalitus Tartus,
Suurturg 15—1.

Tegev ja vastutav toimetaja L. Tigane. Peatoimetaja ja väljaandja K. S. Einer. **Kirjastus „Kuldkiiri“.** Posti
jooksev arve nr. 737. Toimetus ja talitus: Tallinn, Endla 52-a—1. **Tel. 410-47.** Abitalitus: Tartu, Suur-
turg 15. Tellimisi võtavad vastu kõik postiasutised ja ajakirjandusekontorid. — Tarvitamata käsikirjad
tagastatakse, kui neile on juurde lisatud vastaval arvul postmarke.

Postiaadress: „Päike“, Tallinn, pk. 462.

Juku matemaatika-ülesanne.

„Vabandage, härra Kaasik, mul pole täna
ülesanded tehtud.“

„Isa oli eile haige.“

*

Mida Juku ei õpi, seda Juhan ei oska.

Eelmises numbris ilmunud mõistatuste lahendajate
vahel jagas Õnnelhaldjas auhinnad järgmiselt: 1) „Päi-
kese“ $\frac{1}{2}$ a. tellimine — V. Uus, Tartumaal; 2) blokk-
noot nahkkaantega — H. Härm, Viljandi, Savi t. 3;
3) karp värvipliitseiteid — Ö. Kodres, Viljandimaal,
Pärsti v., Ärina t.; 4) sulenuga — Simmu Seppel,
Saaremaal, Leisis.

Kõigile kaastöölistele. Palume igasu-
gune kaastöö, kõik, mis puutub järgmisse numbrisse,
ära saata hiljemalt 5. augustiks.

M. V. Pärnus. Ootame luuletusi.

Karupoeg Tõrvas. „Lastelehest“ mahakirjuta-
tud juttu meie ei kasuta. See pole sinust ilus!

P. P. Tartus. Ilmub järgmises numbris.

Leks Ikoon Narvas. „Lihtsaid mustkunsti-
numbreid“ leiate käesolevast numbrist, „Nukuteater
igäühele“ jääb edaspidiseks.

E. V. „Mesilased koduteel“ ilmub järgmises numb-
ris.

K. Maid Tartus. Teie luuletused sobivad võib-
olla rohkem naiste ja kodude ajakirjale. Ei ilmu.

E. L. Tallinnas. „Pähklisaare vangid“ on meie aja-
kirja jaoks liiga pikk ja venitatud. Jääb välja.

Frieda S. Tallinnas. „Kuidas Tibi enesele sai
auto“ on alguses õige hästi kirjutatud, aga jutud loo-
madest peavad siiski ka jääma loomulikkuse piiridesse.
Et kana endale auto ostab ja sellega ringi sõidab, läheb
reaalelust siiski juba liiga kaugemale. Seepärast peab see-
kord välja jääma.

„Päike“ on kauneim ja sisuküllas-
seim ajakiri lastele ja noortele

1938. a. „PÄIKESE“ 1938. a.
aastakäik

on parim kink, mida vanemad oma lastele võivad teha. Tutvuge „Päikesega“ ja teie veendute, et väikese tellimiskulu teeb tuhandekordselt tasa õnnelik ja tänulik pilk teie laste särasilmis. „Päike“ ei tohi puududa üheski kodus ega raamatukogus.

„Päike“ ilmub kord kuus, aastas 12 numbrit.

„Päikese“ tellijaile hinnata kaasandena ilmub käesoleva aasta lõpul 1939. a. „Päikese“ kalender.

„Päikese“ tellimishinnad :

3 kuud — Kr. 0.90, 6 kuud — Kr. 1.80, 12 kuud — Kr. 3.50.

Käesolevaga alustab „Päike“ uut tellimisvõistlust teise poolaasta peale. Nende vahel, kes vähemalt 6 kuu tellimise ära annavad hiljemalt 25. juuliks, jagatakse välja kogusummas

20 väärtuslikku kinki :

1. Fotoaparaat.	8. Karp vesivärve.
2. Raamatukogu kr. 15 väärtuses
omal valikul.	9. Tsirklikast.
3. Seljakott matkamiseks.	10. Taskuraamat nahkaantega.
4. Matkakingad.	11. Peenrahakott.
5. Fotoaparaat „Baby Box“.	12. Karp värvipliatseld.
6. Karp šokolaadi.	13. Joonistusblokk.
7. Täitesulepea.	14—20. „Päikese“ 1939. a. tellimine
6 kuuks.

Kingisaajate nimed avaldatakse „Päikese“ augustinumbris. Tellimisi võtavad vastu kõik postiasutised, selleks volitatud tellimiste vastuvõtjad üle maa, ajakirjandusekontorid ja raamatukauplused. Kinkide jagamisel peab **Õnehaldjas** silmas sissetulnud tellimiste järjekorda.

Rutake tellimisega, sest

tellides tuleb „Päike“ odavam, tellijana võite saada kauni kingi osaliseks, tellijana olete „Päikese Klubi“ liige ja võite osa võtta ülihuvitavatest võistlustest.

Ar 9388 Päike

1. juun 60

„PÄIKESE“

augustikuu numbris

tõuseb „KUNINGAMÄE SALADUSES“ põnevus haritipule

Peale muu algab „Looduse“ lastekirjanduse võistlusel auhinnatud autori Johannes Selgi ülihuvitav jutustis „**Matk taevaranale**“, filminurgas toome terve rea noori filminäitlejaid, käsitöönurgas õpetame, kuidas ehitada nukuteatrit. Joonistusvõistlusest toome ära viimased ja fotovõistlusest esimesed pildid.

Muide on selles numbris jällegi lugeda üle hulga aja Peebu seiklusi sõnas ja pildis, samuti reisuveste „Ringi ümber kodumaa“ ja palju, palju muud huvitavat lugemist ning toredaid pilte.

Kõiki üllatusi avastate alles siis, kui loete järgmist numbrit!

Hind broš. kr. 3.60,
köites kr. 4.85.

Suures formaadis, heal paberil, üle 300 lk., hulga sisuselgitavate piltide ja nägusa kaanega.

Raamat on kaunimaks kingiks igas perekonnas.

**Kirjastus „Kuldkiri“, Tallinn, pk. 462. Posti jooksev arve 737.
Tartu esindus Suurturg 15—1, avatud 10—2.**

ILMUS TRÜKIST

DR. A. REIMAN'I

EMA KÄSIRAAMAT

LASTE TERVISHOIU, TOITMISE JA
KASVATUSE ALAL.